

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK április 8.

96. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Válság!

Ne gondoljuk, hogy az a kormányválság, amely rövidebb-hosszabb megszakításokkal az SHS. királyság megalakítása óta tart, specifikus jugoszláv jelenség. Nézzünk csak körül Európában: Franciaország még súlyosabb politikai — pénzügyi, gazdasági — válság terhei alatt nyög, az angol parlament múlt heti harminc órás ülése, aminél hosszabb ülést egyetlen egyet tartottak az angol parlamentáriszmus történetében, nem azt bizonyítja, hogy a jelenlegi gazdasági sztruktúra politikai felülépítése megbír nagyobb megterhelést s nem lehet tudni, hogy az angol politikusok hagyományosan hideg arckifejezése nem inkább a halottaklárváihoz hasonlítható-e, mint a béke és biztonság vidám detüjéhez. A márvány hideg plasztikája konvulzív vonalakban, vonagló formákban fejeződik ki — Angliában is. Ki olyan dőre, hogy a német nyugalmat a végleges elintézés és végleges megnyugvás jogerejének tekintse. És Olaszország? És Görögország? És Bulgária? S Románia vajjon meddig örülhet a legutolsó kormányválság megoldottságának?

A külföldi lapok beszámolóit csak úgy ontják magukból a válsághíreket. Az első oldal kenetes békeszózatai után a válság széles frontjának hadijelentései sorakoznak egymásután. A világháború alatt sem volt ennyire uniformizálódott ez új ágak hangja. Pedig akkor csak a legfőbb hadvezetőségek szabták meg az irnivalók hangját és tartalmát, most pedig maga az élet, a megoldhatatlan problémák szakadékmélye ontja magából a katasztrófális válság híreit. A politikai rovatok — a külpolitikáé és belpolitikáé egyaránt — azt az állandó címet viselhetik: Válság, a közgazdasági rovat más eseményről nem is tud beszámolni, mint a gazdasági rend egyetemes és egyéni válságairól s azokról a törekvésekről, amelyek legalább enyhíteni szeretnék a feltartóztatatlan válság méreteit. De vegyük kezünkbe a most megjelent könyveket, hallgassuk meg a ma zenéjét, nézzük a képeket, melyekkel a ma emberhez akar szólni a ma művésze: a képből, könyvből, zenéből kiáradó gondolatnak egyetlen ritmusa, egyetlen melódiaja van: a válság. Politikai válság, gazdasági válság, kulturális válság — válság a gazdasági és szellemi élet egész területén, a civilizáció egész frontján, az emberi élet minden egyetemes megnyilatkozásában: válság.

Ne hunyjuk be készakartva a szemünket s a jelenségek fájától

lássuk meg az összefüggések erejét. Nem eszkomptáljuk a válságot, ha megelégszünk annak tudomásulvételével, hogy a sarki fűszeres már másodszor egyezkedik s hogy a Pasics-kormány elhatározta a lemondás betérjesztését vagy elhalasztását. Nem a kormányok válsága ez, hanem azé az egész politikai rendszeré, melyet a francia forradalom hagyományából desztilláltunk, finomítottunk, furtunk-faragtunk a parlamentáriszmus elméletének esztergapadján s nem a bankok, ke-

reskedők és termelők válsága, hanem az egész gazdasági rendé, az egész termelési rendszeré, mely belefutott az inflációba s mely a pénzgazdaság hipotézisére volt felépítve. Helyi bajok, egyéni panaszok csak eltakarják, részletekre török az egyetemes válság egyetemes jelenségét, melyben azonban — ha szabad a revük frivolitásával beszélni — mindnyájan benne vagyunk. Ez az egyetemes, ez a kivétel törvényét megtagadó, ez az emberi élet megnyilatkozásának minden

összefoglaló rendszerére érvényes, tragikus és immár kikerülhetetlen: *Untergang*.

Ez az a „végtelen porticus“, melynek vándorai vagyunk egyformán mindnyájan. Csak legálább a kijárás tenyérnyi kék foltja ígérne méltó célt a küzdelemnek s békés befejezést a harcoknak. Nem lehet már délibábigéret s „kancsalul festett egékbe néző“ illúzió. Magunk gázoltuk le a magunk vetését s a meggyalázott föld nekünk nem ígér már több tavaszt.

Uzunovics Nikola — deznignált miniszterelnök

Fenn akarja tartani a jelenlegi kormánykoalíciót — Radics ragaszkodik feltételeihez
Az ellenzéki interpellációk érdemleges elintézését követeli — Jovanovics Ljuba este tíz órára meghívást kapott az udvarhoz, de kihallgatása az utolsó pillanatban elmaradt

Uzunovics a megegyezés szellemében fog tárgyalni a pártokkal

Beogradból jelentik: A válság kitörése óta történt kaleidoszkópszerű és egymásnak ellentmondó események szerdán a késő éjjeli órákban döntő fordulathoz érkeztek. Öfelsége este tíz órakor kihallgatáson fogadta Uzunovics Nikola építésügyi minisztert, aki egy óráig tartó audienciája után kijelentette az újságíróknak, hogy

megbízást kapott kormányalakításra. A deznignált miniszterelnök csütörtökön kezdi meg tárgyalásait a pártok vezéreivel.

A szerdai nap eseményeiről az alábbi tudósításunk számol be:

A kormányválság megoldására irányuló tárgyalások a szerdai napon jelentékeny mértékben enyhítették a helyzetet.

Radics délelőtt kilenc óra után a miniszterelnökségen felkereste Pasics miniszterelnököt,

aki a horvát parasztpárt vezérének látogatása előtt a radikális miniszterekkel folytatott megbeszéléseket. A miniszterelnök korán reggel ment be hivatalába és a miniszterelnökség előtt várakozó újságíróknak arra a kérdésre, hogy igaz-e, hogy Radics ki akar békülni vele, mosolyogva a következőket mondotta:

— Hogy békülnék ki, amikor nem is veszünk össze.

Pasics érkezése után egy óra múlva jelent meg a miniszterelnökségen Radics István, Nikics erdőügyi miniszter társaságában. Az újságírók azonnal közrefogták a közoktatásügyi minisztert.

— Van-e valami újság miniszter ur? — kérdezték.

— Lesz — felelte Radics.

— Kibékülésre kerül a sor?

— Lehetséges.

— Pasics miniszterelnök az előbb kijelentette előttünk, hogy nem vesztek össze.

— Ez gyönyörű — mondta Radics földerült arccal.

Pár perc múlva megérkezett a miniszterelnökségre Radics Pavle is, aki szintén résztvett a tanácskozásokon.

tén résztvett a tanácskozásokon.

A tárgyalások Pasics miniszterelnök és Radics között fél óráig tartottak,

utána Radics újból nyilatkozott az újságíróknak.

— Pasics miniszterelnök — mondotta — magához hívott, hogy vele bizonyos kérdésekről tárgyaljunk és megegyezünk arra nézve, hogy a parlamentet

Radics a királynál

Radics a miniszterelnökségről az udvarba ment és kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás után — mely fél óráig tartott — Radics a rá váró újságíróknak a következőket mondotta:

— Öfelsége a miniszterelnökség kérdéséről beszélt velem.

Ha Pasics miniszterelnök szerda délutánig nem jelenti ki, hogy elfogadja a mi javaslatainkat, a krízis tovább tart.

Nekünk az a kívánságunk, hogy a parlament dolgozzék április 12—15-ig és 16-ig térjen át az interpellációk tárgyalására. A kormánynak kötelessége érdemben válaszolni az interpellációkra, mert az érdemleges választ ma az ország érdeke követeli. Az alatt a tíz nap alatt, míg a parlament dolgozik, a kereskedelmi szerződéseket tárgyalnánk le, aztán pedig megkezdendők a normális törvényhozói munkák.

— Ki kap a koronától mandátumot? — kérdezték az újságírók.

— Erről nem volt szó — felelte Radics — Öfelsége senki nevét nem emlí-

A radikális párti miniszterek konferenciája

Amíg Radics a királyi palotában tartózkodott, a radikális párti miniszterek tovább tanácskoztak a miniszterelnökségen arról, hogy Radics követelése a parlament összehívására vonatkozólag mennyiben teljesíthető. A konferencia után Uzunovics Nikola építésügyi miniszter a következőket mondotta az újságíróknak:

május 5. előtt is hívják össze. Mi azt akarjuk, hogy a parlament folytassa munkáját nyolc-tíz napon keresztül és végezze el a legfontosabb törvényhozói munkát. Most Öfelségéhez megyek kihallgatásra, hogy a helyzetről informáljam.

— Várható a megegyezés? — kérdezték az újságírók.

— Meg fogunk egyezni — válaszolta Radics — és minden a legjobban lesz.

lette.

— A Radics-párt Pasics ellen van?

— Mi nem folytatunk személyi politikát. Ha a parlament összeül és a kormány érdemleges választ ad az interpellációkra, akkor minden rendben lesz.

Minden radikális politikus, aki az udvarban volt, a megegyezés fenntartása mellett nyilatkozott, ennek következtében kijelenttem a korona előtt, hogy a megegyezés fenntartása nem lehet kétséges. Pasics kezében van a döntés és amikor meghallottam, hogy Pasics szintén a megegyezés politikájának folytatását akarja, felkerestem és tanácskoztam vele.

Pasics nagyon örült, hogy meglátogattam és tárgyalásaink a legkedvezőbb mederben folytak. Én nem harcolok Pasics ellen.

Végül kijelentette Radics, hogy minden rendbe jön, majd beszállt autójába, ahonnan még kiszólt az újságíróknak:

— Gyönyörű idő van. Mégis csak a legokosabb emberek az újságírók

— Pasics és Radics tárgyalásai után Pasics magához hivatott minket, hogy beszéljünk meg a nemzetgyűlés áprilisban való összehívásának lehetőségét. Határozatot ebben a kérdésben még nem hoztunk, mert Pasics meg akarja hallgatni Trifkovics Márkónak, a parlament elnökének véleményét, akivel azonban még nem sikerült találkozni.

— El fogják önkö fogadni Radics követelését? — kérdezték az újságírók.
— *Majd meglátjuk* — mondotta a miniszter.
— Elfogadják-e Radicsnak azt a követelését, hogy az ellenzék által benyújtott három interpellációt tűzzék napirendre?

Radics a korrupció ellen harcol

A *Bácsme gyei Napló* munkatársa szerdán délután beszélgetést folytatott Radics Istvánnal, aki kijelentette, hogy *ha a radikálisok elfogadják feltételeit, megmarad a jelenlegi kormány*. Arra a kérdésre, hogy ebben az esetben lesznek-e személyi változások, Radics ezt felelte:

— *Majd meglátjuk*. Fontos az, hogy a parlament dolgozzék és

tisztítsuk meg az országot a korrupciótól.

A délután folyamán *Trifkovic* Márkó, a parlament elnöke felkereste Pasicot és hosszasan tárgyaltak Radicsék feltételeiről. Pasic ezután a miniszterelnökségre hajtatott, ahol egymásután keresték fel a radikálpárti minisztereket, majd *Radics Pavle*, aki távozóban kijelentette az újságíróknak, hogy *meggyezés még nem történt*. Radics Pavle távozása után a radikálpárti miniszterek is elhagyták a miniszterelnökséget. *Uzunovic* Nikola építésügyi miniszter kijelentette az újságíróknak, hogy *a helyzet változatlan és hogy*

Pasic és Radics csütörtökön fog-

Radics ragaszkodik feltételeihez

Késő este érkezett beogradi jelentés szerint a Pasic-Radics-féle kormánykoalíció megmaradásának esélyei lényegesen rosszabbodtak. Valószínűnek látszik, hogy a

Pasic és Radics közötti tárgyalások a parlament összehívása ügyében nem vezettek eredményre.

Miután ezek a hírek a politikai körökben elterjedtek, az újságírók este kilenc órakor felkeresték Radics István közoktatásügyi minisztert, aki a minisztérium épületével szemben levő tejszarnokban családja körében vacsorázott. Amikor az újságírók megkérték Radicsot, hogy ismertesse velük a helyzetet, Radics a sajtó képviselőivel együtt átment a közoktatásügyi minisztérium épületébe és a minisztérium előcsarnokában a következő nyilatkozatot tette:

— Pasic miniszterelnökkel folytatott tárgyalásokon a parlament összehívásának kérdéséről volt szó. A nemzetgyűlés elnökének a kormánnyal egyetértésben kell lennie a nemzetgyűlés összehívása tekintetében. Mikor a nemzetgyűlés elnöke a parlamentet elnapolta, a kormány még nem határozott a nemzetgyűlés újabb összehívásának idejéről, hanem a parlament elnöke a közbenező sok ünnep miatt május 5-ig napolta el az üléseket.

— Minket elvi kérdések vezetnek. Szükséges, hogy a parlament áprilisban letárgyalja a nemzetközi szerződéseket: az osztrák kereskedelmi szerződést és a neptuni egyezményt, azonkívül

okvetlenül válaszolni kell az interpellációkra.

Az a véleményünk, hogy ez a követelés reális, mert áprilisban tíz tanácskozási nap alatt a nemzetközi szerződéseket

— Erről még nem tárgyaltunk. Először a legfőbb kérdést, a nemzetgyűlés összehívásának kérdését kell eldönteni. Pasic délután egy órakor távozott a miniszterelnökségről. Az újságírók kérdésére, hogy mi újság, jókedvűen mondotta:

— *Mi nem beszélünk.*

nak ismét találkozni.

Uzunovic a miniszterelnökségről a királyi palotába ment, de nem volt kihallgatáson, hanem az udvari miniszterrel tárgyalt. Amikor távozott a királyi palotából, az újságírók megkérdezték tőle, *igaz-e, hogy ő kapott megbízást kormányalakításra.*

— Ezt önöktől hallom először — szölte Uzunovic.

— Igaz-e — kérdezték az újságírók — hogy Pasic hozzájárult az ön designálásához?

— *Majd meglátjuk* — hangzott a válasz.

Uzunovic a királyi palotából a külügyminisztériumba ment, ahol már vártak rá *Ninesic* külügyminiszter, *Maksimovic* belügyminiszter, *Trifunovic* Misa vallásügyi és *Srskic* Milán törvényegységesítő miniszter. Az öt radikálpárti miniszter politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Általában megállapítható, hogy a krízis még nem áll kifejlés előtt és lehetséges, hogy *a csütörtöki nap újabb benyomalmakat fog hozni.*

le lehet tárgyalni és májusban megkezdheti a nemzetgyűlés a normális törvényalkotó munkát.

— Pasic miniszterelnök kijelentette, hogy a nemzetgyűlés tanácskozhatik májusban, júniusban, júliusban és esetleg augusztusban is, én erre meggyeztem, hogy alkotmányellenes volna, ha a nemzetgyűlés augusztusban tartana üléseket és ez az alkotmány revízióját jelentené. Láttam, hogy

Pasic környezete azon az állásponton van, hogy hozzájárul a szkupstina összehívásához, ha az interpellációkra csak rövid választ kell adni

és az érdemleges válasz adását későbbi időpontra halasztják. Ezzel nem értünk egyet, *mi megmaradunk amellett, hogy érdemleges választ adjanak az interpellációkra.*

Holnap délig várunk írásbeli választ Pasicstól. Azután megyek a királyhoz és ha Pasic követeléseinket elutasítja, kijelentem, hogy nem vagyok hajlandó tovább együtt dolgozni a miniszterelnökkel.

Radics István végül kijelentette, hogy ideális állapotnak tartaná, ha az összes tanácskozások a nyilvánosság ellenőrzése alatt állnának és ha az újságírók a minisztertanács ülésein is résztvehetnének.

Amikor Radics nyilatkozatának híre a politikai körökben elterjedt, általában úgy ítélték meg a helyzetet, hogy a meggyezés lehetősége a minimumra csökkent és a válság holtpontra jutott.

A további lehetőségeket mindenféle nagy izgalommal tárgyalták.

Uzunovic kapott megbízást kormányalakításra

Este tíz órakor *Jovanovic* Ljuba kapott meghívást az udvarhoz, azonban tervbevett audienciája elmaradt és

előbb Radics István, majd Uzunovic Nikola építésügyi miniszter jelent meg kihallgatáson a királynál.

Uzunovic kihallgatása tíz órától tizenegyig tartott és azzal az eredménnyel járt, hogy

Uzunovic kapott megbízást kormányalakításra.

Uzunovic, amint távozott a királyi palotából, közölte az újságírókkal, hogy megbízása van kormányalakításra és hogy

tárgyalni fog mindkét kormányzó párttal a meggyezés szellemében,

továbbá megbeszélést fog folytatni a többi párt vezéreivel is.

Uzunovic meg fogja kísérelni, hogy kormányát a radikális és a Radics-pártból alakítsa meg.

Egy láncc föld 2775 dinár

Szobotica áruba bocsájtott kétszáz láncc határmenti legelőt

Egy esztendő előtt huszonötezer dinár volt egy láncc szubotica föld ára. Azóta az ingatlan árak, első sorban a föld ára állandóan esik. *Ha nem is lehet a földárak alakulására következtetést vonni abból, hogy 2775 dinárt ígérnek egy láncc szubotica földért, a tény maga mindenestre jellemző.*

Szobotica város nemrégén áruba bocsátotta kétszáz láncc kiterjedésű görbetői legelőjét, amely közvetlen a kelebiai határ mentén terül el. A földre most tartották meg a nyilvános árlejtést, amely azonban nem a legjobb eredménnyel végződött és ezért valószínűleg még e hó folyamán újabb árverést fognak tartani.

Az árlejtés eredményéről dr. *Hoffmann* Kálmán gazdasági tanácsnok a tanács szerdai ülésén referált. Bejelentette, hogy a földterületért *láncként 2775 dinárt ígértek* és így mindössze körülbelül félmillió dinárt kapna a város. A tanács nincs megelégedve az eredménnyel, azonban véglegesen még nem döntött az ügyben.

A föld jobb áron való eladását megnehezítette az a körülmény, hogy az árverésen csakis olyan jogszláv állampolgárok vehettek részt, akik nem kettős birtokosok.

A görbetői föld homokterület, amit csak nagy beruházásokkal lehetne jövedelmezővé tenni.

VAJDASÁGI BOKRÉTA

Malom ajándékba — Akinek tulságos gyors az igazságszolgáltatás — Nem minden földbirtokos haragszik az agrárreformra

A háboru alatt és a háborut közvetlen követő időben a malomtulajdonosokat irigykedve malombáróknak nevezték. A malomüzlet csodálatosan felledült. Az összes malmokat kibővítették, átalakították s a malmok iránt a kereslet is megnövekedett. A malomkonjunktúra nem sokáig tartott. Ma az a helyzet, hogy azok a gőzmalomok, amelyek még nem égtek le, vagy nem kerültek csödbe, a hét nagyobb felében nem dolgoznak.

A malomüzlet általánosságban megszünt jó üzlet lenni. Hogy a szakörök a malomszakmát mennyire betegnek tartják, arra nézve jellemző az, hogy husvét előtt volt kifizetve az árlejtés a csödbejutott szubotica Krausz-malomra. A négyemeletes új malom s a hozzátartozó modern lakóház kikiáltási árát mindössze 700.000 dinárban szabta meg a tömeggondnok. Árverező azonban nem akadt, noha a malomépület téglája, faalkatrésze és a malomban felszerelt gépek nem sokkal kevesebb értéket reprezentálnak, mint a vételár fejében kért 700.000 dinár.

Egyik vidéki malom tulajdonosa már ajándékba kínálja a malmát, illetve három évre hajlandó bérbeadni bértfizetés nélkül s így sem akad rá vállalkozó. A szakértők ugyanis kiszámították, hogy a malom modernizálásához, üzembe helyezéséhez s az üzem fenntartásához akkora tőke kell, hogy az ajándék-malomra is ráfizet a vállalkozó.

Sokat panaszkodnak amiatt, hogy az igazságszolgáltatás mennyire lassu. A bíróságok annyira túl vannak halmozva munkával, olyan kicsi a személyzet, hogy ma még mindig jobb dolog várni, míg az adósnak kedve van fizetni, mint perelni. Az igazságszolgáltatás lassúsága miatt azonban általában a felperesek panaszkodnak, az alperesek számára a mostani állapot teljesen megfelelő, sőt akad alperes, aki még tulságos gyorsnak is találja az igazságtétést. Erre vall, hogy egy szentai földbirtokos és kereskedő, aki ellen mostanában nagyon sok per van folyamatban, panaszra ment az igazságügyminisztériumba amiatt, hogy a bíróság üldözi, mert az ellene indított váltóperekben tulságos gyorsan hoznak ítéletet. Magához az igazságügyminiszterhez valószínűleg nem jutott el a fizetésképtelen alperes, azonban megfelelő összeköttetést talált, amely komolyan vette ezt a különös panaszt s orvoslást ígért. Meg is próbálkoztak azzal, hogy a bíróság igazságot osztó munkájának lassabb tempót diktáljanak. A panaszkozó kereskedő ellen nagyobb összegű váltóper van folyamatban a szubotica járásbírósa előtt. A kereskedő, hogy elhúzza a

per, kifogásokkal élt a váltó ellen és a bíróság a törvény megsabta gyorsasággal igyekezett a beadott kifogásokat letárgyalni és az ítéletet meghozni.

Egy napon azonban leirat érkezett az igazságügyminisztériumtól a szubotica járásbíróshoz, amely elrendelte, hogy *a váltóperre vonatkozó összes iratokat azonnal terjesszék fel a minisztériumhoz.*

A bíróságon meglehetősen feltűnést keltett a szokatlan intézkedés. Aki tudja, hogy a minisztériumban még akkor is mennyi ideig hevernek az akták elintézetlenül, ha azt akarják elfintézni, könnyen kiszámíthatta, hogy a kereskedőnek az a saakkuzása, hogy az iratokat a minisztériumba kérte föl, annyit jelent, hogy a bíróság iratok nélkül *évekig nem tud ítéletet hozni.*

Az eljáró járásbíró azonban erélyes és gerinces volt. A rendeletre nyilatkozatot küldött és arra való tekintettel, hogy eredeti okiratok, többek közt a nagyszegű váltó is az iratok közt vannak, *megtagadta az eredeti akták felterjesztését* és kijelentette, hogy ha a minisztérium meg akarja vizsgálni az ügyet, arra elég a másolat is.

*

Az agrárreformot — ezzel nem mondunk sokat — nyilvánvalóan nem azért találták ki, mintha a földbirtokosok érdekeit akarták volna istápolni. A legtöbb földbirtokos jobban fél attól, hogy a földjére az agrárhivatal ráteszi a kezét, mint az ördögötől. Van azonban kivétel is. Szentá mellett nagyobb birtoka van egyik a legutóbbi pénzügyi válságban erősen érdekelt gazdának. A földbirtokost több rendbeli szerencsétlen spekuláció sújtotta, nagyobb veszteségek érték. Az ilyesminek a következménye a per és a végrehajtások. A földbirtokost is a legteljesebb mértékben fenyegette, hogy megüti a dobot és a birtoka árverésre kerül. Minthogy semmi törvényes mód nem mutatkozott, hogy a fenyegető veszedelmet el lehessen kerülni, a földbirtokos arra gondolt, hogy az agrárreform nemcsak vagyonpusztító, hanem vagyonmentő is lehet. Bejelentette hamar az agrárhivatalnak, hogy az ő birtoka agrárrevíziós kiszájtás alá esik s kérte, hogy helyezze a birtokot zárlat alá. Akármennyire meglepő is volt ez a kérés, az agrárreform-minisztérium szívesen teljesítette és szekvesztrum alá helyezte a birtokot. Minthogy pedig azt a birtokot, amelyre az agrárreformtilalom fel van jegyezve, bírói árverés útján nem lehet elidegeníteni, a földbirtokos egyelőre megszabadult a hitelezői zaklatásától. Mindenestre időt nyert. Ha a viszonyok jobbra fordulnak, megszabadul majd az agrárreformtól is.

KISEBBSÉGI ÉLET

Goldis László, a nemzeti párt volt alelnöke, aki tárcát vállalt az új Averescu-kormányban, az Erdélyi Hírlap munkatársa előtt nyilatkozott az új kormány politikájáról.

— Programot — mondotta — még nem adhatok. A kormány összeállítása egészen friss és én nem akarok előbeugrani a később megállapítandó hivatalos programnak. Én különben is tettekkel szeretem politikám irányát megmutatni és ezt hamarosan látni fogja a közönség. A kisebbségekre vonatkozólag sem adok most nyilatkozatot. E tekintetben különben is ismert a felfogásom — ma is szilárdan állok a gyulafehérvári pontok alapján. Arra sem tudok most válaszolni, hogy a kormány és a kisebbségek együtt működhetnek-e a választásokon és azután. Ez kizárólag a kisebbség vezetőitől függ. Azt hiszem azonban, hogy a kisebbségeknek is érdeke, hogy a kormányon levő nemzeti párttal keressék az együttműködést.

*

A Népszövetség kisebbségi osztályának vezetője igen érdekes nyilatkozatot tett arról, hogy a Népszövetség milyen álláspontot foglal el a kisebbségi szerződés betartása tekintetében. »A Népszövetség — mondotta — a kisebbségi ügyeket a legbizalmasabb módon kezeli és az ügyekről szóló nyilvánosság számára szánt kommunikáció kiadását rábízta az illető kormányokra, mert a kisebbségi ügyeket az érdekelt kormányok intern ügyeknek tekintik és a lehetőséghez képest nem avatkozik bele, mert attól tart, hogy az alkalmas lenne viszályok támasztására. Általában a Népszövetség minden kisebbségi kérdést bizalmasan kezel, sőt, ha csak módjában áll, nem is foglalkozik velük: rábízta a kormány jóindulatára és politikai belátására, hogy teljesítsék a kisebbségekre vonatkozó nemzetközi szerződéseket, mert a kisebbségi kérdések elintézése nagyon nehéz és azokban a Népszövetség csak erkölcsileg segíthet. A leggyakrabban a kormányok intézik el a kérdést és a Népszövetség csak hivatásának élhet, hogy megkeresse először az országok közötti, békéhez, megértéshez vezető utat.«

*

Az elnökválság megoldása elé nagy érdeklődéssel tekint Erdély magyarsága. A lemondott Ugron István helyére még nincs senki hivatalos jelölt, a központi intézőbizottság még nem döntött véglegesen, hogy elfogadja-e a pártelnök lemondását. A párt alelnöke Váradi Anrél az elnökválságról így nyilatkozott:

— Ugron István elnök lemondása rendszerváltozást nem jelenthet a párt életében. Nemcsak azért, mert az elnöki tanács és az intézőbizottság összetételében nem történt, amint hogy nem is történhetett változás, hanem azért is, mert Bethlen György grófot, aki egyizben már hosszabb ideig helyettesítette Ugron elnököt, ugyanolyan szempontok vezetik, mint a lemondott pártelnököt. Bethlen György gróf rendkívül tevékeny és munkás közéleti férfi, aki a pártvezetésben az abszolút demokráciának a híve és fontosabb kérdésekben a multban is, amikor helyettesítette Ugront, mindig kikérte az elnöki tanács véleményét. Én már Ugron István bucsuzása alkalmával is kijelentettem és ma is fentartom azt a véleményemet, hogy Ugron István távozását a magyar párt nagy veszteségnek tekintem, lemondását csak ideiglenesnek szeretném látni és bízom benne, hogy néhány nap múlva ismét meg fogjuk győzni visszatérésének szükségességéről. Ugron István nagy tekintélye és diplomáciai érzéke volt az, amely a magyar párt egységét összeforrasztotta és a párt minden csoportját egy-

séges tevékenységre tudta bírni. Ennél a szerepnél Ugron Istvánt alig tudnók a jövőben nélkülözni. Tudomásom szerint a kormány körében nem is merült fel az a kívánság, hogy Ugron lemondjon a párt elnökségéről és az esetleg meginduló tárgyalásoknál nem lett volna akadály az ő személye. Más

szóval ez azt jelenti, hogy Ugron István visszatérése még hamarabb bekövetkezhetik, mint ahogy ezt e pillanatban sejteni lehetne.

Ugron István az újságíróknak kijelentette, hogy szándéka megmáshatatlanság és semmiképp sem vállalhatja tovább az elnökséget.

Pangalosz intézményesíti a diktatúrát

A görög köztársasági elnök bármikor feloszthatja a parlamentet

Athénből jelentik: Pangalosz miniszterelnök újabb olyan intézkedést tett, amellyel intézményesíteni igyekszik a diktatúrát. A görög diktátor

dekrétumot tett közzé, amely az alkotmányt olyképp módosítja, hogy a köztársasági elnök a kamarát mandátumának lejártá előtt bármikor feloszthatja.

Ezt az intézkedést már köztársasági elnökkel való megválasztása esetére a saját maga számára hozta Pangalosz, hogy bármikor az alkotmányra való hivatkozással joga le-

gyen szétkergetni a parlamentet és diktatórikus eszközökkel kormányozni.

Ezenkívül még egy furcsa intézkedéssel csorbítja Pangalosz a kamara jogait. A dekrétum szerint

ha a parlament a kormánynak egyszer már bizalmat szavazott, akkor ugyanabban az ülészakban nem lehet bizalmatlanságot szavazni.

A diktátor újabb intézkedései nagy izgalmat és elkeseredést keltenek a pártok körében.

Ki állt a budapesti puccsisták mögött?

Szerdán egész nap folyt a letartóztatottak kihallgatása

Budapestről jelentik: A rendőrség politikai osztálya szerdán egész nap folytatta a husvét puccsterv miatt letartóztatott fiatal emberek kihallgatását. A rendőrség a hat letartóztatott egyén nevét szerdán sem hozta nyilvánosságra. A puccsban résztvevő letartóztatottakat szerdán a politikai osztály átadta a rendőrség bünyői osztályának, hogy ott megállapítsák, hogy bűncselekményt követte-e el.

Brubian rendőrtanácsos és Vétzer rendőrkapitány egész napon át folytatták a kihallgatásokat, amelyeknek során a letartóztatottak újból beis-

merték, hogy a husvét ünnepek alatt fegyveresen be akartak törni az egyik utódállami területre. A rendőrség még nem döntött arra nézve, hogy letartóztatásban tartja-e őket, valószínű azonban, hogy a fiatalok puccsistákat szabadon bocsátják és csak azokat az idősebbeket tartják letartóztatásban, akik az egész fantasztikus tervet kieszelték, annál is inkább, mert meg akarják állapítani, hogy nem áll-e ezek mögött valamely komolyabb személy, bár erre nézve eddig semmi féle bizonyíték nem merült fel.

Merényletet követtek el Mussolini ellen

Egy öregasszony az uccán revolverrel rálőtt — Az olasz miniszterelnök sebesülése jelentéktelen

Rómából jelentik: Mussolini ellen szerda délelőtt merényletet követtek el. A miniszterelnök szerda délelőtt megnyitotta a nemzetközi sebész-kongresszust és ott beszédet is mondott. Mussolini délelőtt tizenegy órakor távozott a Catani-palotából, ahol a kongresszust tartják. A palota előtt óriási tömeg gyűlt össze, hogy üdvözölje a miniszterelnököt.

A kíváncsiak egész közel férköztek Mussolinihez, akit lelkesen megéljeneztek és a duce barátságosan integetett jobbra-balra, miközben a tömeg sorfala közt lassan autójához ment.

Abban a pillanatban, amikor Mussolini az autójához ért, mellette termelt egy öregasszony, aki olyan közel férközött hozzá, hogy a karját érintette. Az öregasszony hirtelen revolvert rántott és Mussolinire lőtt. A golyó a miniszterelnököt az orrán érte és a seb erősen vérezni kezdett.

Mussolini nem vesztette el lélekjelenségét, hanem maga intézkedett, hogy a merénylet asszonyt tartóztassák le.

A rendőrök és a carabinieri egy pillanat alatt körülvették a

tömeget, amelynek közepén magasra tartott füstölő revolverrel állt a merénylet asszony.

A tömeg meg akarta lincselni az öregasszonyt, Mussolini azonban elhárító mozdulatot tett és kemény hangon szólt rá a rendőri kirendeltség vezetőjére, hogy minden gondja a rend fenntartása legyen és akadályozza meg az esetleges tüntetést. A rendőrök erre karjukat felémelve védtek meg a merénylet nőt a feldühödött tömeg bántalmazásától és erős fedezet mellett bekisértek a rendőrségre.

Mussolini ezután autóján a Palazzo Chigibe hajtatott, amelynek kapuját a duce megérkezése után azonnal lezárták.

A miniszterelnökség előtt nagy tömeg hullámzott és tüntetett Mussolini mellett.

A miniszterelnökségi sajtóiroda utasítást küldött a lapoknak, amelyeket felhívott arra, hogy nyugtassák meg a közvéleményt, annál is inkább, mert a miniszterelnök sebesülése könnyű természetű.

A rendőrség egelőre titokban tartja, hogy tulajdonképpen ki a merénylet öregasszony és hogy voltak-e bűntársai.

Igy a közvélemény bizonytalansá-

ban van afelől, hogy a merénylet-terv mögött kik állnak.

Eddig csak annyi került nyilvánosságra, hogy

a merénylet mintegy hatvan éves külföldi nő.

A Mussolini elleni merénylet híre futótüzként terjedt el nemcsak Rómában, hanem az egész országban. Rómában az a hír kelt szárnyra, hogy Mussolini sebesülése életveszélyes. Tizenkét óra után két sebészprofesszor jelent meg a miniszterelnöknek, akik azonban szintén megállapították, hogy a sebesülés egészen könnyű természetű és a miniszterelnöknek még csak nem is kell ágyba feküdni. Olaszország minden városában szerda este nagy tüntetések voltak Mussolini mellett.

Az eladott médium

Letartóztatták Beogradban a delejes asszony médiumszállítóját

Beogradból jelentik: Pinto Jozsip, a hírhedt beogradi székhámos, aki különböző trükkjeivel végigcsalta a fél világot, ismét a rendőrség kezére került. Pinto most már egy idő óta Beogradban élt, miután Egyiptomban juhoszláv sajtófőnöki, Palesztinában cionistavezéri és más exotikus országokban hasonló címeket bitorolva, sikereket aratott, mindezekért pedig itthon megfelelő szabadságvesztési büntetéseket ílt le.

Szerdára virradó éjjel egyik beogradi kétéshírű vendéglőben egy délszerbiai kereskedő társaságában ült Pinto, akit a detektívek állandó megfigyelés alatt tartanak. Az egyik detektív egy alkalmas pillanatban megkérdezte a kereskedőtől, hogy mi doğa van Pintoval, mire a kereskedő azt válaszolta, hogy nagy üzletről tárgyalnak. Kiderült, hogy Pinto a kereskedő előtt szarajevói nagykereskedőnek adta ki magát és egy szállítás lebonyolítására vállalkozott. Pinto Jozsip, mikor a detektív kérdőre vont, energikusan tiltakozni kezdett, amiért a beogradi rendőrség zaklatja. Bekisérték a rendőrigazgatóságra, ahol szerdán délelőtt kihallgatták. A kihallgatás folyamán arra a vádra vonatkozólag is kérdéseket intéztek hozzá, amely szerint Pinto egy sztaribecseji leányt szállított a Beogradban működő Lucia Dalmatinka delejes nőnek, aki a leányt akarata ellenére médiumnak használja fel. Pinto Jozsipot a rendőrség őrizetbe vette.

Az erőszakos kérő

Késsel akarta kényszeríteni a lányt, hogy legyen a felesége

Noviszadról jelentik: Gyuragin Milanka tizenhat éves csurugi leány április 4-ikén Gornji Koviljba ment, ahol családjának egy ismerőse, Plavics Sztevan kovilji gazda látta vendégül.

A fiatal leány az elmúlt vasárnapon a többi leánnyal együtt kólozni ment az egyik vendéglőbe. Tánc közben megismerkedett Nesics Gyóka kovilji legény-nyel, aki néhány perc múlva megkérte a kezét. A fiatal leány elutasító választ adott, mire Nesics Gyóka bosszút forralt. Mikor este a leány egyedül hazafelé tartott, Nesics kiugrott az egyik ház kapuja mögül, megragadta övénel fogva a leányt és behurcolta magával a ház istállójába. Itt az ajtót bezárta, hatalmas kést szegzett a leány mellébe és rákiáltott:

— Vagy az enyém leszel, vagy pedig most meg fogsz halni!

A szerencsétlen leány sikoltozva igyekezett menekülni, de a legény erősebb volt és lefogta. A szomszédok meghallották Milanka kiáltásait és csendőroket hivatnak, akik a leányt kiszabadították a legény kezéből.

Nesicsot a rendőrség letartóztatta.

Ne gondold rólam rosszat

A reggel csendesen odafelelt a lábaim elé, mint a színész a nagy jelenetekben. Naponta eljön értem és bekopog az ablakomon rossz időben, jó időben. Pedig nem adtam neki soha semmit, nem tartozik nekem és nem is rokonom. Különös a természet morálja, a dzsinnek és a görög istenek kísértenei ma is a holdsütésben, ó, vigyázzunk város-lakó fráterek, a teremőnek nincsenek szempontjai, közmondásai és elvei embertelenek, mert mindenkit egyformán mérnek. Ki áll jól értem ott túl a Völgyben? Egyetlen biztosíték csupán a szívem. A szívem a zálogcédula, bizonytalan lejáráttal. A szívem a villanyóra, amely minden cselekedetet és gondolatot feljegyez alattomban. Indiszkrét újságíró a szívem, csókol és kémkedik és elárul az első ítéletnapj számadáskor.

Számadáskor üljön mindenki a lelke mellé, vegye kezébe a kezét és beszélgesse vele halkán, mint a testvérével, vagy az égbolttal. Szabad csókolózni is és engedjük sirni kedvére a mellünkön.

A mellünkön most nagy sebek égnek, akár a máglyák tüze. Ó, adj inni kut, melengessél tűz, fürdöss meg eső, takarj be márciusi napfény.

Napfény az erdőn, mezőn, vizen, emberen és a bányák füstje fölött is átverekszik diadallal. A fáradónak puha nyoszolyát ad és csipicsókát a gyerek arcára és a rügyekre. Olyan szép tavaszunk van, ilyenkor jó nekifutni az országutnak, versenyt szaladni a keréknyommal, hemperegni az árokparton, belefutni a rigó hangversenyébe és mikor a nap delelőn áll, támogatni a fáradt lovacskát.

Lovacskát elnyomta az álom, ó, ó, ó és a legyek nem hagyják befejezni a gyönyörű históriát, pedig a ló is abrakról álmodik, ezüst szerszámról és csillagos patkóról, amely játszva maga mögött hagyja a gyorsvonatot is. Az óra pedig gonoszul siettet az időt, korbáccsal hajítja, akár a lusta rabokat és úgy futnak a kerekerei, mintha csak játék lenne az egész, gyermeki fogócska és a végén vettem észre rémülettel, hogy megnőtt a vállam, megnyult a karom, a nadrágom elrövidült és jaj, jaj, kiserkedt a szakállam.

Szakállam van, akár a prófétáknak, papoknak és hindu koplalóknak, ó de

banális tavaszt érezni az ereinkben, fogni a pulzusunkat és barátokozni a vérünkkel. Jaj annak, aki nem békült össze idejében a Vörös Rablóval. Le kell őt kenyezni, ajándékokkal és sok, sok ígérettel, nehogy cserben hagyjon. Mi most nagyon jóba vagyunk, a hőmérőm állandóan harminchetet mutat, teherbíró képességem hét kilowatt és a szemem gyilkosabb a rádiumnál.

A rádiumnál gyilkosabb a szemem, mindent lát, a sötétben is és a ki nem mondott gondolatokat elemeire bontja, mint az elektromos áram a vizet. Ne forralj ellenem rosszat, mert még fel sem emeltem a kezéd, én már tudom,

hogy ütni akarsz, ne mosolyogj rám, mert még ki se nyitottad a szádat, én tudom, hogy csapda van mögöttem, tör és mérge és a zsebedben édes revolver.

Revolver örökös az egészségem fölött, szöke öreganyád fölött, karsu elveid fölött és tudom, hogy a Gaurizankár tövében él egy nyolevankét kilós pásztorlegény, aki az én legeslegigazabb barátom, aki meghalna, vagy fel-támadna értem bármely pillanatban. Aki lehozná értem a csillagokat, vagy fel-venne magával a csillagokig.

A csillagokig. De vele nem fogok találkozni ebben az életben soha.

Tamás István

A GAJRET SZUBOTICÁN

A város díszes ünnepségekkel fogadta a szarajevói kulturegyesület tagjait

A szarajevói Gajret muzulmán kulturegyesület százhusz tagja szerdán délután egy órakor érkezett meg Szomborból Szuboticára. A pályaudvaron több mint háromezer főnyi tömeg várta a vendégeket. A Gajrettel együtt jöttek Trilkovics Márkóné, a parlament elnökének felesége, dr. Dosztanics Rankó, a miniszterelnökség kabinetirodájának főnöke, dr. Haszanbegovics Abdul szarajevói kerületi alispán, a Gajret elnöke, Csemajlovics Aga, Mosztár város polgármestere, azonkívül a beogradj Narodna Odbrana, Zsen-szki Pokret, Kolo Szrpszkih Szesztara és más emberbaráti egyesületek kiküldöttjei, valamint dr. Agatonovics Szvetozár, Setyerov Szláv-kó demokrata és Vujics földmives-párti képviselő.

A vasútállomáson a városi tanács, a középiskolai tanári kar, az állami hivatalok tisztviselői, a Népkör, a Szerb Nőegylet és más jótékony egyesületek vezetői fogadták a vendégeket. A város nevében dr. Evtovics Mátyás polgármesterhelyettes üdvözölte a Gajretet. Ezután egy bunyevác kisleány pompás virágcsokrot nyújtott át Trilkovics Márkónénak, majd dr. Evtovics üdvözölő szavaira dr. Haszanbegovics Abru, a Gajret elnöke vála-

Haszanbegovics Abdul dr. beszéde után a menet, amelynek élén katonazenekar haladt, a pályaudvarról a városháza előtti térre vonult, miközben a vasutj parkban elhelyezett mozsárágyuból hat üdvözlést adtak le a vendégek tiszteletére. A városháza fellobogzózt erkélyéről Gyorgyevics Dragoszláv szuboticiai főispán tartott emelkedett szellemű üdvözlő beszédet. A főispán hangsúlyozta, hogy a szerbek-horvátok-szlóvének egy nép, tekintet nélkül a különböző vallásokra. Az állam csak akkor virágozhat fel igazán — mondotta Gyorgyevics főispán — ha mindenki, aki itt él, egyöntetűen dolgozik és egymást testvérek ismeri el. Gyorgyevics Dragoszláv főispán beszédét lelkes tapsvihar fogadta, majd Csemajlovics Aga, Mosztár város polgármestere, a Gajret alelnöke válaszolt a főispánnak és megköszönte a város vendégszeretét. Kifejtette, hogy a Gajret vajdasági utja nemcsak kulturális, hanem nemzeti szempontból is szükségessé vált. Végül azt a reményét fejezte ki, hogy a sziklás Hercegovina, a bunyevácok őshazája nemsokára vendégül fogja látni a szuboticiai bunyevácokat. A fogadtatás ezzel véget ért.

Délután öt órakor a városháza dísztermében ismerkedési és tea-

délután volt, amelyen a városi zenekar és a katonai vonószekerek hangversenyezett. A teadélutánon nagy számban jelent meg Szubotica város intelligenciája nemzetiségi különbség nélkül. A teadélután, amelynek rendezésében Gyorgyevics Dragoszláv főispán és neje élénk részt vettek, a legjobb hangulatban hét órakor ért véget. Este kilenc órakor a Lloyd helyiségeiben kétszáz terítékes bankett volt.

A póruljárt rabló

A csendőrök mosták le arcáról a suvikszot

Szentáról jelentik: Bovanovics Mátyás moli gazdálkodó házába hétfőn este egy besuvikszolt arcu rabló hatolt be. A rabló álkulccsal kinyitotta annak a szobának ajtaját, ahol Bovanovics és családja aludtak. A zajra Bovanovicsék felébredtek, mire a rabló revolvert szegezett Bovanovics Mátyás mellének és pénzt követelt tőle. Bovanovics előadta pénztét, de a rabló keveseite és kijelentette, hogy felkutatja a lakást. Hogy nyugodtaban dolgozhasson, egy kis szobába terelte be Bovanovicsékát és rájuk parancsolt, hogy meg ne mozduljanak és ne merjenek segítségért kiáltani, mert akkor mindannyiukat megöli. Ezután rájuk zárta az ajtót.

Miközben a rabló felkutatja a lakást, Bovanovicsék csendesen kinyitották az ablakot és az egész család kiszökött az uccára. Azonnal a csendőrségre siettek és elmondták a történetet. Egy csendőrfőnök nyomban kiszállt a helyszínre és tetten érte a betörőt, aki ellenállás nélkül megadta magát. A besuvikszolt rablót megmosdatták és ekkor kiderült, hogy Mihalec Péter huszonkét éves moli földmiveslegény a vakmerő betörő.

Mihalec a csendőrségen beismerte, hogy husvét vasárnapján betört Nuspan Dávid moli kereskedő házába és az éléskamrárt teljesen kifosztotta.

A póruljárt rablót szerdán beszállították a szuboticiai ügyészség fogházába.

Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

Lavater mondása, amely szerint az embernek arra, amit akar, megvan a képessége is, úgy értendő, hogy igazán okos és komoly ember csak olyat akar, aminek a keresztülvitelére van elegendő tehetsége és ereje.

Vannak notórius ostoba emberek, akiknek mingyárt van eszük és ravaszáguk, mihelyest valamely aljasság elkövetéséről van szó és ismerünk kiválóan tehetségeket és jóeszűeket, akiket rögtön cserbenhagy az okosságuk, amint olyan lépést kellene megtenniök, amely haszonnal járna rájuk nézve.

Okos ember nem szokott okoskodni és bolond nem szokott bolondozni. Ha valaki bolondozik, még nem következik, hogy bolond s ha valaki okoskodik, akkor egészen bizonyos, hogy nem okos.

Vannak egészen, sőt kiválóan eszes emberek, de mert másféleképpen okosak mint a környezetük, ostobáknak vagy bolondoknak tartják őket.

A bolondságokért, amelyeket elkövetünk, azoknak kellene felelni, akikért azokat véghezvisszük. S ez

baj volna, az asszonyokra. Mert a legtöbb bolondság miattuk és értük történik.

Az igazán okos ember mindig valamivel kevésbé okosnak fogja magát mutatni, mint a milyen valójában.

Alapjában véve nem sértjük meg azt, akiről azt mondjuk, hogy korlátolt. Mindenki az többé-kevésbé.

Nem szabad azt hinni, hogy az u. n. okos emberek kevésbé babonásak mint az ostobák. Csak másképpen azok.

Nagy meggondoltsággal néha bolondos elhatározással okos dolgot művel az ember.

Van olyan ostoba, aki több fufangot tud kifejteni mint tíz okos együttvéve.

Vannak olyan rémesen ostobák, hogy a tulajdonságuk megakadályozza őket abban, hogy jóindulatúak legyenek. Az okosság ebben sohase gátolhatja meg az embert.

Ha olyan módon vagy ostoba mint a környezeted, akkor okos vagy.

A legokosabb ember is csak a maga helyén s az okosabb cseleke-

det is csak a maga idejében okos.

Soha ostoba ember be nem látta valamely ostobaságát. De akad néha egy-egy okos, aki beismeri, hogy bolondot mondott vagy baklövést követett el.

Az u. n. bölcs mondásokat többen idézik mint ahányan követik.

Az ostobaság elleni küzdelem farsztóbb mint a gonoszság elleni védekezés.

Az ostoba néha egészen okosan felel, de mindig butául kérdez.

Az okos embernek, aki fufangos, tulajdonképpen szégyelnie kellene ezt a tulajdonságát. Hiszen nem szorul rá s nélküle is tud boldogulni!

Még nem láttam ostobát, akit meg lehetett volna győzni az ostobaságáról. Csak egy emberrel találkoztam az életben, aki elhitte, hogy nem ő találta föl a puskaport. De róla is kiderült később (s talán éppen ezáltal), hogy nem is olyan nagyon ostoba.

A legtöbb ember inkább mond valami ostobaságot, semhogy egy hozzá intézett kérdésre azt felelje: »nem tudom«.

Vannak, akik nem olyan ostobák, aminőknek látszanak, hanem —

még ostobábbak.

Csak igazán nagyessü emberrel történhetik meg, hogy rosszabbnak tartják, mint amilyen valósággal. A butát még rendesen jobbnak gondolják, mint aminő igazában. Mert az okosak iránt rosszabb indulatuk az embertársak, mint az együgyűekkel szemben.

Aki mindent hisz, épp oly okos, mint az, aki mindenben kételkedik. Egyik se okos.

Egy barátom, aki pesszimista, nyilatkozott egyszer így:

— Inkább kívánok a legostobább lenni a világon, mint a legesesebb. Az ember ne óhajtson egyenesen boldogtalan lenni.

Az okos és az okatlan. Mind a kettő ostobaságot követett el s az első így kiáltott fel:

— Már megint számárságot csináltam. Mint rendesen, most is bakot lőttem.

Az utóbbi pedig eképpen kesergett:

— Nem tudom, mi lelt, hogy így butául cselekedtem. Szokásom ellenére tévedtem s úgy látszik, nem jól fontoltam meg a dolgot.

Aki tudja, hogy mit csináljon az eszével, az okos; aki ezt nem tudja, az számár.

NAPRÓL NAPRA

Modern etikett

A férfias nő és az etonfrizura új illemszabályokat kényszerítettek az emberekre. Már amennyire manapság még respóktálják a jólneveltséget és illemt Európában. Talán még a vidéken vigyáznak erkölcsükre a férfiak. Az ő számukra állítottam össze az alábbi illemtörvényt:

1. §. Jóízlésű férfi nem megy ki a korzóra a mamája nélkül.
2. §. Az uccán nem köt ösmeretséget. Ha egy nő leszólitja este a kapu alatt, akkor rendőrt kiabál, mert a nőknek tisztességtelen szándékaik vannak, a legtöbbje ilyenkor házasságra gondol.
3. §. Nem cigarettázik. A dohányzás szenvedélye csúf női vonás, amelyet a hölgyektől elcsajátítani nem illik.
4. §. Formás bokájú férfi ne járjon rövid nadrágban. Mutogassa otthon a bokáját.
5. §. A nők kacér pillantásaira nem reagál. Ha pedig a nő nagyon állhatatos és kitartó, úgy ezt kell neki mondani:

— Beszéljen az édes mamával.

6. §. Azzal a nővel, aki azt az ajánlatot teszi egy férfinak, hogy nézze meg a garzonlakását, nem szabad többé szóbaállani.

A finomlelkű urinő illemtörvénye a következő:

1. §. Kihívó megjegyzésekkel nem hozza zavarba a férfit.
2. §. A mozi sötétjének védelme alatt nem intéz orvítmadásokat ártatlan férfiak ellen.
3. §. Pudert csak borotválkozás után használ. Bajuszkötővel az orra alatt nem megy ki az uccára. Nem köszönget ismeretlen férfiak kalapja alá.
4. §. Ha a korzón pipára akar gyújtani, ösmeretlen családapáktól, akik mindjárt tüzet fognak, nem kér tüzet.
5. §. Ha hálójába kerít egy ártatlan fiatalembert, aki elbukik első szerelme súlya alatt, úgy férfiasan viseli is a viszony következményeit, nem várja be, míg a boldogtalan szülők, mint gaz csábítót megkövezik.
6. §. Ha pedig a viszonyt áldásos következményei támadnak, úgy nem hagyja cserben gyermeke szülőapját, hanem pontosan fizeti a tartásdíjat.

Rádiótanfolyam

A szubotical rádióamatörök számára tanfolyamot rendezek szakismeretek elsajátítására. Addig is, míg az iskolám megnyílik, itt közlök néhány fontosabb adatot. Tehát:

- Mikor kifogástalan a vevő?
- + A vevő akkor kifogástalan, ha kápe fizet és alkudozásával nem pirtja le a kereskedő arcáról a bőrt.
- Melyik adó a legösmeretebb?
- + A luxusadó.
- Mire használják az adólámpát?
- + A sötétben bujkáló elemek felkutatására.
- Melyik hallgató veszélyeztetni a fejet?
- + A bukaresti egyetemi hallgató.
- Melyik hullámban üti meg az embert a guta?
- + A hőhullámban.
- Hol van a legtöbb kettős rács?
- + Az ügyészségi fogházban.
- Mikor fontos a kapcsolás?
- + Ha a delikvens szökni akar.
- Katóddal hogy boldogulsz?
- + Ha új ruhát veszek néki.

Örült öregur

A londoni rendőrség letartóztatta Max Hymann, egy német öregurat, aki az uccákon járkált egész nap és sétatásközben egyfontos bankjegyeket osztogatott. Az öregurat nagy csődület kíséerte, amerre járt és a szegények valóságos testőrséget szerveztek köréje. A rendőrség Hymann rokonainak feljelentésére tartóztatta le a jótékony öregot, aki nagyon gazdag ember és egyszer,

amikor Ausztráliában halálosan megbetegedett, fogadalmat tett, hogy ha meggyógyul, minden pénzét a szegények között fogja szétosztani. Az örökösök természetesen nagyon megrökönyödtek, de még keservesebb volt a meglepetésük, amikor az aggastyán hozzá is látott a fogadalom beváltásához. Most hatósági segédiettel akarják megakadályozni, hogy tekintélyes vagyonát a szegényekre "térközölje" el. Mert ha az öregurnak más passziói lennének, mond-

juk nőekkel mulatozna, vagy bohákat gyűjtene a la Rotschild, akkor mindenki tisztelné és a rokonok azt mondanák:

— Milyen jó pofa a nagytata!

Vagy:

— Különc. Bogaras.

De mivel a proletárnegyed koldusai között egyfontosokat osztogatott, rendőrral fogatták le és gyámság alá dugták. Egész biztos be fogják csukni a londonok házába.

(—.)

Fegyveres banditák kifosztottak egy olasz vámhivatalt

A határőrök két banditát agyonlőttek, egyet elfogtak Mariborban

Mariborból jelentik: Vakmerő rablótámadás történt a jugoszláv—o'asz határ mentén az olasz területen levő Stranka községben, ahol öt bandita meglátta a vámhivatalt és pénztárát kifosztotta.

A banditák a késő esti órákban hatoltak be a vámhivatalba, ahol csupán egy tisztviselő tartózkodott. A tisztviselőre revolvert fogtak, majd feltörték a Wertheim-kasszát és onnan egynegyedmilió lírát magukhoz véve, elmenekültek. A vámhivatali tisztviselő a banditák támadása után nyomban értesítette a határőrséget, amely üldözöbe vette a menekülőket. Három bandita a pénzkészlettel nagy egérutat nyert, mert másik két társuk fedezte menekülésüket. Az o'asz határőröknek azonban ezt a két hátramaradt banditát sikerült agyonlőniük. A nyomozás során kiderült, hogy a két lelőtt banditát Vilharnak és Mo-

zenak hívják, mindketten szlovéniai származásúak és ezen az alapon az a gyanu merült fel, hogy a rablótámadást jugoszláv haramiak követték el. A történetekről nyomban értesítették a jugoszláv hatóságokat is, amelyek szintén nyomozást indítottak az elmenekült rablók kézrekerítésére.

Szerdán váratlanul sikerült elfogni jugoszláv területen a három elmenekült bandita egyikét. A rakeki határrendőrség ugyanis értesítést kapott, hogy Mariborban letartottak egy Santok Rojko nevű huszonegy éves maribori lakost, akinél huszonegyezer lírát találtak. Santok kihallgatása alkalmával beismerte, hogy ő is résztvett a Stranka községben történt rablótámadásban és a nála talált pénz a zsákmányból származik. Sanlo ellen az o'asz hatóságok megindították a kiaditási eljárást, míg a másik két bandita után tovább folyik a nyomozás.

Windischgraetz megtagadta a vallomást Teleki szerepéről

Rábát szerdán szembesítették Bónis Arkangyal páterrel

Budapestről jelentik: Az ötödik hónapja tartó frankhamisítási ügy pótnyomozása, ugylátszik, tényleg a befejezéséhez közeledik. A francia kiküldöttek szerdán kijelentették, hogy csupán néhány ember kihallgatása válik még szükségessé, a francia megbízottak azután már csupán a főtárgyalást várják meg.

A rendőrség egyébként váratlanul újból kihallgatta Windischgraetz herceget, Teleki Pálra vonatkozóan. Bizonyos kérdéseket intéztek a herceghez, hogy őszintén mondja meg, mikor került össze Telekivel, milyen vonatkozásokban tudott Teleki a frankhamisításról és pontosan mondja meg, hogy Teleki tényleg referáltatott-e magának a frankhamisítás ügyének előhaladásáról, vagy csak a tervről beszélt Geróvel, illetőleg Windischgraetzel.

Windischgraetz herceg a Telekire vonatkozó összes kérdésekre megtagadta a választ.

Azt mondotta, hogy amit ő tudott Teleki szerepéről, azt már elmondotta. Egyéb közölnivalója nincs.

A nyomozás még egy érdekes eseménye, hogy a francia megbízottak a rendőrség emberével együtt elmentek a Nemzeti Bankba, ahol a bankjegynyomó szakértőt kérték fel — előbb megmutatván neki a Szendei-féle kliséköveket, amelyeket Hir György lakására vittek először — hogy mondja meg, az ő véleménye szerint szolgálhattak-e ezek a kövek a frankhamisítás céljaira. A Nemzeti Bank szakértője a leghatározottabb nem-mel válaszolt a kérdésre. Most tehát már egészen bizonyos, hogy az utóbb érkezett két kö valami ismeretlen cél szolgálatában állhatott.

Rábát szembesítették Páter Bónissal

Szerdán már a reggeli órákban megjelentek a francia kiküldöttek a pest-

vidéki ügyészség fogházában és megkezdtek Rába Dezső kihallgatását. Ugyanekkorra beidéztek az ügyészségre Páter Bónis Arkangyal is és később Páter Bónis Arkangyal szembesítették Rába Dezsővel.

Rába Dezső tudvalevően annak idején azt vallotta, hogy amikor a frankhamisítás terve szóba került, azt is megbeszéltek, hogyha kipattan a dolog, akkor Páter Bónist kéri fel, hogy beszélje meg az ügyeket a Kovács fivérekkel, akik magukra vállalják az egész frankhamisítás ódiáját, hogy így Windischgraetz herceget és Nádossyt, valamint a frankhamisításban szereplő más állami funkcionáriusokat megmentésük a botránytól. De Rába még vallott mást is, ami Páter Bónis Arkangyalra vonatkozik. Nevezetesen azt vallotta, hogy szó volt a klisék későbbi sorsáról is, arról, hogy vajjon mit csinálnak a klisékkel, ha az ügy kipattan. Rába vallomása szerint Bónis páter azt javasolta, hogy

a frankkliséket vigyék el Csehszlovákiába és ott rejtésük el oly módon, hogy a rendőrség azért megtalálja őket.

Igy akarták Csehszlovákiát belekeverni a frankhamisítás ügyébe.

Páter Bónis Arkangyal is kihallgatták már idevonatkozóan, azonban Páter Bónis mesének, fantáziának mondotta Rába vallomását.

Ezeket az ellentmondásokat kívánták a francia kiküldöttek tisztázni a szerdai szembesítéssel, amelynek eredményéről azonban nem szivárgott még ki semmiféle hír.

Hir Györgyöt is kihallgatják

Most már — a franciák kijelentése szerint — csupán néhány kihallgatásra van még szükség. A franciák elsősorban Hir György kihallgatását tartják szükségesnek.

Hir György tudvalevően betegesen fekszik a lakásán és orvosi vélemény szerint csak nyolc nap múlva lesz kihallgatható állapotban.

Ki fogják még hallgatni Pullavicint György örgrófot is.

Mésáros kihallgatásához is ragaszkodnak a franciák

A franciák különös érdeklődéssel fordulnak még mindig Mésáros Gyula szerepe felé. Francia részről komoly formában már lépések történtek arra nézve, hogy

a magyar kormány feltétlenül hasson oda, hogy Mésárosot vagy adják ki, vagy pedig, ha ez nem fog megtörténni — mint ahogy ez valószínű is — akkor az ottani magyar konzulátus fogantossítsa Mésárosnak a franciák által feltett kérdőpontokra vonatkozó kihallgatását.

A franciák ehhez határozottan ragaszkodnak és azt mondják, hogy enélkül a franknyomozás nem tekinthető teljesen befejezettnek.

Nyomában van

a rendőrség Köhlerné gyilkosának Egy rovott multu betörőt gyanúsítanak a gyilkossággal

Budapestről jelentik: A Kertész-uccai gyilkosság ügyében folyó nyomozás szerdán érdekes fordulathoz jutott el. Már néhány hét előtt Gödöllőn és több Budapest környékén fekvő községben sorozatos betöréseket követett el egy magát Kilián Bélának nevező állítólagos mérnök. Kilián azzal az ürüggyel, hogy igen ósós rádiót hajlandó felszerelni, jutott be ur lakásokba és amikor rövid időre egyedül maradt, minden keze ügyébe eső dolgot elvitt. A rendőrség most megállapította, hogy ez az állítólagos Kilián azonos Mika Károly rovottmultu betörővel és olyan adatok jutottak a birtokába, amelyek szerint Mika követte el a Kertész-uccai gyilkosságot.

Köhler Ottóné meggyilkolásának idején ugyanis Mika három napig távol volt Gödöllőről, ahova a gyilkosság utáni hétfőn érkezett vissza és ekkor feltűnően érdeklődött a házbeliekkel, hogy elfogták-e már Köhlerné gyilkosát. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy Mikának köze van Köhlerné meggyilkolásához, annál is inkább, mert a büntetett előéletű ember a legutóbbi időben már három ízben követett el magános nőknél rablást.

A rendőrség most a legerélyesebb nyomozást indította meg Mika Károly kézrekerítésére.

Aki élni akar temesse el magát elevenen Temerinben legszigorubb a bicsérdizmus

Kezdetben vala a soványító kura, azután jött a bicsérdizmus. Ha a soványító kura nem lett volna, a bicsérdizmus helyi érdekű magántudósok elszigetelt mozgalmánál nem lett volna egyéb. Rembrand korában, amikor a jól megtermett dámák voltak divatosak, Bicsérdy Béa bizonyosan nem kísérletezett volna a gyümölcssevés kultuszával. Minthogy azonban mindenki soványodni akar, a bicsérdistáknak könnyű volt híveket szerezni annak a mozgalomnak, amely azt hirdeti, hogy a koplalással párosult nyers gyümölcssevés az egészség titka.

Romániából hamar átjutott Jugoszláviába is a bicsérdizmus és itt is divatba jött a koplalás. A bicsérdistát az különbözteti meg az éhezőtől, hogy a bicsérdista azért nem eszik, mert van mit ennie. Az éhező pedig azért koplal mert — magánhivatalnok.

A bácskai bicsérdisták első stációja Verbász volt, azonban a mozgalom nem maradt meg egy község határában, hanem egyre terjed. Minden ujjonnan felcsküdött hive az eszmének azzal akarja

lefőzni a főtt ételtől tartózkodó régi bicsérdistát, hogy még orthodoxabb, még kevesebbet eszik és így még több reménye van, hogy életét az emberi kor ugynevezett legvégső határán túl is sikerül meghosszabbítania.

Temerinben is megjelent az első bicsérdista. A temerini apostol foglalkozásra nézve kereskedő, élelmiszereket árul, azonban saját példájával mutatja meg, hogy ennalvaló nélkül is meglehet élni. Tíz nap óta nem eszik mást, mint naponta egy fél almát és egy kis csésze forralatlan tejet. Ennek dacára kitünően érzi magát és a tíz nap alatt tizenkét kilót lefogzott. Most csodájára járnak a temerini és irigylik azok, akik külföldi koplaló kurákkal eddig eredménytelenül kísérleteztek. A temerini bicsérdista azonban nem elégszik meg azzal, hogy étrendjét ilyen radikálisan megszorította. Azzal igyekszik híveket szerezni a bicsérdizmusnak, hogy aki hosszú életű akar lenni a földön, annak a földbe kell magát ásnia. Bicsérdy Béla állítólagos levelét mutogatja, amelyben a mester közli híveivel, hogy a bicsérdi kura ezzel az új figurával kibővült. A temerini bicsérdista csak a melegebb idők beálltát várja, akkor beássa magát a földbe. Most még hideg van s a bicsérdista koplal, de megfázni nem akar.

A nasici taninyár beszüneti üzemét

Ötezer munkás marad kenyér nélkül

Zagrebból jelentik: Az ország egyik legnagyobb iparvállalatát, a nasici taninyárat az a veszély fenyegeti, hogy meg kell szüntetni üzemét, ami által ötezer munkás marad kenyér nélkül. A vállalatot fenyegető veszélyt a jelenlegi súlyos gazdasági helyzet idézte elő. A munkásokat nem képesek fizetni és a vállalat igazgatóságának az az akciója, hogy le szállítja a munkabéreket, meghiusult.

A vállalat igazgatósága és a munkások között már napokkal ezelőtt megindultak a tárgyalások. A gyár tíz százalékkal akarta csökkenteni a munkabéreket amit a munkások elvileg el is fogadtak, azonban követelték, hogy az átlagos napibért huszonkét dinárban állapítsák meg. A vállalat igazgatósága ebbe nem volt hajlandó belemenni, úgy hogy a tárgyalások félbe is szakadtak és így a gyár beszüneti üzemét.

Nem hétfejű sárkány, hanem mocsárgáz

Naftaforrások nyomára vezetett egy boszniai falu babonás riadalmá

Szarajevóból jelentik: A boszniai Gracsanica környékének lakossága közt az utóbbi időben nagy riadalmat keltett egy különös természeti tünemény. A város közelében elterülő mocsarak felől éjszakánként furcsa bömbölés hallatszott, amit nem tudtak mire magyarázni, s a babonás nép közt csakhamar az a hír terjedt el, hogy hétfejű sárkány rejtezik az ingoványban.

A hatóságok eleinte nem sokat törődtek a mendemondával, de végül is, mikor a nép izgalma nöttön-nőtt, elhatározták, hogy megvizsgálják a jelenség okát. Szakértők megállapították, hogy a különös zajt nem sárkány, sem más szörnyeteg, hanem egy mocsárgázfajta erupciója okozta. Az egész mocsárvidéken, ahol számos sóforrás is fakad, nagymennyiségű metángáz van, amelyből nagyértékű gázolint lehet előállítani. Még nagyobb értéket tulajdonítanak ennek a lehetnek azért, mert a közelben naftaforrásokat sejtnek. A szakkörökben emlékeznek arra, hogy ezen a környéken már 1896-ban az osztrák hatóságok naftát termeltek ki, de a forrásokat később elhanyagolták. Most mozgalmat szándékoznak indítani, hogy a kormány tegye lehetővé a nafta felkutatását és kitermelését.

Vesztegetési botrány a német birodalmi vasutaknál

Hatvan tisztviselőt letartóztattak

Berlinből jelentik: Nagyarányu megvesztegetési botrány foglalkoztatja a német hatóságokat és a közvéleményt. A birodalmi vasutak hatvan tisztviselőjét megvesztegetés miatt letartóztatták. A nyomozás már eddig is megállapította, hogy a botrányba a keleti vasutagazgatóság több magasrangú tisztviselője is bele van keverve.

A visszaéléseket úgy követték el, hogy pályaudvari építkezéseknél vesztegetés ellenében hamis számlákat és bérlistákat fogadtak el a vállalkozóktól és ezáltal tizennyolc-huszmillió aranymárkával károsították meg az állampénztárt.

A botrány híre nagy izgalmat és óriási konsternációt kelt egész Németországban.

Készül a béke Abd el Krimmel

A franciák és spanyolok megegyeztek a béke feltételeiben

Párisból jelentik: Briand és Painlevé hosszas tanácskozást folytattak a marokkói helyzetről és megállapodtak abban, hogy békét kötnek Abd el Krimmel.

Madridi jelentés szerint Primo de Rivera kijelentette, hogy

a francia és a spanyol kormány egyetért a rifekkel kötendő béke feltételeiben.

Abd el Krim megbízottja Tarridban várja a francia és a spanyol kormány békefeltételeit, amelyeket legközelebb terjesztenek elő.

A „Magyar Szibéria“ a bíróság előtt

A budapesti törvényszék elrendelte az internálótáborokban történt atrocitások bizonyítását

Budapestről jelentik: A húsvéti ünnepek előtt a büntető törvényszék Publikatúra két napon keresztül tárgyalta azt a nagyszabású bűnügyet, amelynek vádlottjai Andorka Dezső, Heiter Mihály és Székely Béla magántisztviselők. Andorka két társával együtt esztendő-kön keresztül internálva volt. Kiszabadulása után hatalmas kötetnyi kéziratot gyűjtött egybe és dolgozott fel társainak segítségével Magyar Szibéria címmel.

A múlt év nyarán Andorkáké, miután Magyarországon kiadót az írásra nem kaptak, Bécsbe akarták kicsempészni a kézirát-köteget. Sopronban azonban lefoglalták a kézirátot, a három fiatalember ellen az ügyészség nemzetgyalázás büntette címén eljárást indított. Mindhármukat letartóztatták. Andorka még ma is a Markó-uccai fogház lakója.

Az első tárgyaláson Andorka védője, dr. Kiss Jenő, olyan hatalmas bizonyítási anyagot terjesztett a bíróság elé a kézirát állításainak bizonyítására, hogy órákon keresztül tartott a bizonyítás előterjesztése. A törvényszék szerdán hirdette ki végzését a bizonyítás kérdésében, amelyet politikai körökben is élénk érdeklődéssel vártak.

A bíróság elrendelte a valódiság bizonyítását elsősorban arra, hogy a hámkéri és zalaegerszegi internáló táborokba nem a törvény, de az erősebb, a több puskával rendelkező hatalom röhögő cinizmusa, sokszor bosszu küldte az internáltakat a közigazgatási hatóságok közreműködésével.

Kimondotta a törvényszék továbbá végzésében, hogy maga a belügyminiszter jelentette ki, hogy igen sok esetben a köteles gondosság és szabályszerűség nélkül hozták meg határozataikat a hatóságok az internálások kérdéseiben, feltevésekre alapított indokokkal okolták meg azokat.

A törvényszék beszerzi a vádlottak által említt és az internáló táborokban elkövetett atrocitásokra, visszaélésekre vonatkozó összes iratokat. Nem rendel el azonban a bizonyítást és célból Nádosy Imre volt országos főkapitány és az utódállamok diplomáciai képviselőinek kihallgatását arra vonatkozóan, hogy idegen állampolgárokat is internáltak, mert a törvényszék szerint ez a valódiságnak megfelel, a bizonyítás tehát felesleges.

Arra nézve, hogy az internálótáborok pokoli tanyák voltak, hogy Szibéria volt az internálótábor, ahol ütötték-verték, éhezettették az internáltakat, akik kutyahuson éltek, a szemétdombról szedgettek fel maguknak táplálékot és ha panaszkodni mertek, kikötötték, durván bántalmazták őket, hogy az első időben csoportos pusztulás, később lassú sorvadás volt a cél, hogy sokakat lelketlen, kegyetlen bánásmóddal az örületbe kergettek, ezekre vonatkozóan is elrendeli a bíróság az igazság kiderítését. Erre a törvényszék százakra menő tanukat hallgat ki.

Arra nézve, hogy az internáló táborokban a kikötés fegyelmi büntetés volt, a bíróság nem engedi meg a bizonyítást, mert a törvényszék a fegyelmi szabályzatból és a belügyminiszter szavaiból úgy látja, hogy ez az állítás megfelel a valódiságnak, a bizonyítás tehát nem szükséges.

Ami azt a vádat illeti, hogy az internáló táborokban gyamudanul sárdiókat lelőttek, egy gyermeket fűrésztől édesanyját egy ór agyonlőtt, a szökést használták fel ürügyül a gyilkosságokra — erre vonatkozóan is elrendeli a bíróság a valódiság bizonyítását és beszerzi az összes áldozatok halálesetéről felvett iratokat.

Elrendeli a törvényszék a bizonyítást arra is, hogy egy tiszthelyettes rugdosta és lekopte az internált hulláját, amelyet a barakkba dobtak.

Arra vonatkozóan, hogy a női becsület az internáló táborok őreinek és tisztjeinek szabad prédája volt, hogy a nőket szerencsétlenekké tették, szeméremérzetüket megsértették, többeken erőszakot követtek el, a bíróság elrendeli a tizedes bizonyítást.

Végül elrendelte a törvényszék a bizonyítást arra nézve is, hogy a sanyargatásokon nem segített a felülvizsgálat, mert a kiküldött bizottságokat félrevezették, hogy az egész személynvesztés volt, mert megtörtént, hogy holtakat helyeztek szabadlábba, a valóban szabadonbocsátottakat pár nap múlva újra visszacipeltek a táborba, hogy az ilyen bizottsági látogatásoknál az eszemlőm, avadást és mindenféle más szórakozás volt a fontos.

A törvényszék végzése úgy jogász-, mint politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Itélet

a muzslai monstrepörben

A három fővádlottat öt-öt évi fegyházra ítélték

Becskerekéről jelentik: A becskereki törvényszéken dr. Bunics Ivo törvényszéki elnök büntetőtanácsa szerdán dél, előtt hirdette ki az ítéletet a muzslai fosztogatók bűnügyében.

A monstre-pör vádlottjai, mint már megírtuk, 1919-ben rablóbandát alakítottak és rengeteg lopást és vasuti vagonfosztogatást követtek el.

A törvényszék Horvát Pált, Gombos Jánost és Gyömbér Jánosné 5-5 évi fegyházra, Gyömbér Gyulát négy évi fegyházra, Rácz Istvánt három és fél évi fegyházra, Tápai Mihályt két és fél évi fegyházra, Tápai Mihályt egy évi börtönre, Pósa Mihályt egy évi börtönre, Kurenci Ilést egy évi börtönre ítélte el. Vass Julcsát, Táboros Andrást hétévi, Terhes Andrást öt havi, Csorba Mihályt tíz havi börtönre, Dohor Ferencet öt havi, Zombori Józsefet nyolc havi fegyházra ítélte a bíróság.

A törvényszék ezenkívül több vádlottat pénzbüntetésre ítél és a harmincegy vádlott közül tizenháromt felmentett.

Makszimovics államügyész a büntetések súlyosbításáért felebezett. A főmentő ítéletben az ügyész megnyugodott.

Az elítéltek felebezést jelentettek be.

Semmi sem lehetetlen

Amundsen nyilatkozata a sarkvidék felkutatásáról

Rómából jelentik: Roald Amundsen kapitány, a világhírű sarkutazó, akinek legújabb expedíciója most indul el az északi sark felkutatására, elutazása előtt a következő nyilatkozatot tette:

Az Amundsen-Eilsworth északsarki expedíciójának az lesz a főcélja, hogy valamelyes világosságot vessen az eddig ki nem kutatót, nagy misztikus jégterületekre. De nem ismerjük azt az egymillió négyszögméterű földnyelvet, amely a tenger közepén van.

Erősen bizunk abban, hogy át fogunk repülni ezen a területen. A repülés alatt tekintetünk állandóan kutatni fogja ezt a vigasztalan területet.

Hangsúlyoznom kell, hogy a mi expedíciónk földrajzi expedíció lesz. Mindenekelőtt szárazföldre vadászunk s azt a darab földet akarjuk föllelőzni, amely óázisként terül el egyik sivatagban. S ha megcsipjük ezt a földet, akkor ennek nagyobb értéke lesz, mint a földgolyó bármelyik részének. A legizoláltabb földrészen emberi faj bázisa lesz ez a szárazföld.

A Jeges-tengerben ugyanis lehet egy sziget — igen nagy sziget — amelyen a hőmérséklet lehetővé teszi az emberi életet. Ezt a szigetet nem érte el eddig az ember.

Gondoljunk csak el: hirtelen embereket pillantunk meg a léghajókról! Azt hiszem, először meg kellene csipni a karunkat: ébren vagyunk-e s nem álmodunk? Mégis — nem lehetetlen. Semmi sem lehetetlen. Ha felkutatjuk a sarkvidékeket, nemsokára a földön nem lesz olyan terület, amely ismeretlen lenne. Örülök, hogy nem később szühettem, mert akkor már csak a Hold felkutatása állott volna rendelkezésemre érdeemes feladatnak.

LEGSZEBB MODELLKALAPOK

„VULKAN“
BRAJER és MÜLLER
NŐI KALAPGYÁRBAN 10877
SUBOTICA, HALPIAC

HIREK

Ebéd

Délben az alagut budai oldalán egy ember ebédel.

Ebédje nincs a kezében, sem az ölében, sem a tányérján, hanem a járdán, a pusztán földön. Valaki ételhordóban vihette, kiloccsantotta s ott hagyta. Ez az ember pedig, aki kilépett az alagutból, egyszerre megpillantotta a gazdátlan ebédet, melyet valamely jótékony tündér pottyantott le ingyen, töprengött, majd lekuporodott, kivette bicskáját és pengéjével egyenként emelte szájához a falatokat.

Káposzta-főzelék volt, borjuföltéssel, turós metélt. Sainos, a kenyér hiányzott hozzá. De az étel oly szerencsésen esett le, hogy az egyes fogások alig keverőztek össze, külön kis kupocskákban puposodtak s egyáltalán nem sávozódtak be a járdán, mely mintegy területen asztalul szolgált, mert a káposzta legalsó rétege természetes tányért alkotott alájuk. Nem volt ez utálatos, csak furcsa, végtelenül furcsa. A káposzta vékony pántlikáin zsir fénysedett, a borjúhús csiklandozta az orrot, a turós metélt még gőzölgött. Nyilván többen is megkivánták, mikor elhaladtak mellettük, de hiányzott belőlük a bátorság és őszinteség, hogy ösztönüket követve leguggoljanak és fölfalják.

A járókelők megálltak. Noha éhesek voltak és otthon már várta őket a párolgó leves, bámulták a jelenetet. Nincs nagyobb gyönyörűség, mint evő embert szemlélni. Amint mozog az ajka, az állkapcája, a homlokcsontja, amint rág a fogas a szájában nyál csorran, mi is részeseivé válunk a táplálkozás mindennapi, unhatatlan örömeinek s lélekben jóllakunk. Az ember nem sietett. Lassan kanyarintotta, vizsgálgatta, nem szennyesek-e s titkolva mohóságát, époló lassan és óvatosan fogyasztotta el. Mikor lenn csak egy mocskos káposztaréteg maradt, fölkelt, bicskáját megtörölgette zsebkezdőjével és a pesti hídfő felé ballagott.

A nézők nem mingyárt oszoltak szét. Csodálták az ebéd hült helyét, a nyirkos foltot. Egy ur a botjával megbolygatta, de azt mondta, hogy ez már ehetetlen. Aztán azon tanakodtak, hogy az ebédet miért szánhatta magát erre a lépésre. Minthogy vele senkinek beszélt, különböző felfogások és álláspontok alakultak ki. De a vélemény általában lett, hogy jó lehetett, pompás lehetett, főképp az a káposzta, az a zsirtól ragyogó káposzta, melyet nem győztek eléggé dicsérni. Egyesek elmenőben vissza is sandítottak. Mosolyogtak, csóválták a fejüket, úgy rémlett, hogy egy kicsit megáhitották az ebédet, egy kicsit irigykedtek arra, aki megette s egy kicsit, egy nagyon-nagyon kicsit meg is sértődtek, hogy őket nem kínálta meg.

Igen, némely emberből teljesen hiányzik a társadalmi illem.

Kosztolányi Dezső

— Az új szentai főszolgabíró elfoglalta hivatalát. Szentáról jelentik: Dorogi Gábor, a szentai szolgabíró ideiglenes vezetője, szerdán délelőtt adta át a főszolgabírói hivatalát a Szentára kinevezett Vucsetics Braniszláv volt alibumári főszolgabírónak. A hivatalátadásnál a vármegye részéről Sztrilich Jenő tiszteletbeli főjegyző és Maslrevics Bránko vármegyei jegyző voltak jelen. Vucsetics főszolgabíró az üdvözlésére megjelent tisztviselői kar előtt kijelentette, hogy nemzetiségi és fele-

kezeti különbségre való tekintet nélkül mindenkivel szembem a törvények és rendeletek szellemében fog eljárni és a járás minden tisztviselőjétől ugyanezt követeli meg. Kijelentette a főszolgabíró, hogy a járáshoz tartozó községeket, Adát, Molt, Horgost és Martonost legközelebb meg fogja látogatni.

— **Ellentétek a martonosi radikális pártban.** Martonosról jelentik: A martonosi radikális párt szervezet vasárnap gyűlést fog tartani, amelyen új vezetőséget választanak és a párt újjászervezéséről fognak határozni. A választási küzdelem igen élesnek ígérkezik, mert a pártszervezetben már hosszú idő óta tart a súlyos belső harc Milovanovics Milán görögkeleti esperes, a mostani elnök és Eremics Tosó földbirtokos hívei között. A vasárnapi gyűlést a kerületi választmány határozata folytán hívták össze.

— **Szabadságolták Tabakovics Miklós kikindai polgármestert.** A belügyminiszterium kedden érkezett leirata alapján a város Tabakovics Miklós polgármestert szabadságolta és a polgármesteri teendőkkel Lepedát Milivoj rendőrfőkapitányt bízta meg, aki szerdán átvette hivatalát. A rendőrfőkapitányi teendők elvégzésével ideiglenesen Pecics Mile volt rendőrkapitányt bízta meg, ki hivatalát ugyancsak szerdán vette át.

— **A szuboticei orvosok összefüvetele.** A szuboticei orvosok csütörtök este félkilenckor tartják a havi első értekezletüket a Vass Adám-féle vendéglőben. Az összefüvetelek intézői kérik az orvosokat, hogy teljes számban jelenjenek meg.

— **Panamában dus aranymezőket találtak.** Londonból jelentik: A Daily News közli, hogy a Panama területén feltárt aranymezők sokkal gazdagabbak és terjedelmesebbek, mint a délafrikaiak. Cadderwood angol mérnök, aki a kutatásokkal volt megbízva, meglepő eredményekre jutott. A megvizsgált vasércetek tonnánként negyvenöt uncia aranyat tartalmaznak. Angol szindikátus alakult az aranymezők kiaknázására és már meg is kapta a szükséges koncessziót. A társaság élén sir Alfred Mond angol nagyiparos áll.

— **A világ legnagyobb stadionja.** Newyorkból jelentik: Long Islandon olyan stadiont fognak építeni, amely százhuszezer nézőt képes befogadni. Ez lesz a világ legnagyobb stadionja. Az építés költségeit egymillió dollárral iránnyozták elő.

— **Délután is lesznek hivatalos órák a szentai városházán.** Szentáról jelentik: Dr. Knezsevics Milos polgármester elrendelte, hogy további intézkedésig délután is tartanak hivatalos órákat a szentai városházán. A tisztviselők ezentul délelőtti nyolc órától délután egy óráig és délután háromtól ötig fognak dolgozni. A hivatalos órák új szabályozását a hivatalokban felgyülemlített sok munka tette szükségessé.

— **Elkészült a vádirat a noviszadi postatolvaj ellen.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség elkészítette a vádiratot Boskovics Steván, a noviszadi posta volt alkalmazottja ellen. Boskovics — mint ismeretes — 1923 júniusától 1926 január közepéig rendszeresen lopkodta a postai küldeményeket és beismerése szerint körülbelül ezer levelet bontott ki, ezenkívül két női aranyórát, valamint csomagokat lopott el. Boskovics arra hivatkozik, hogy kevés fizetéséből nem tudott megélni, mire fűszerüzletet nyitott. Az üzlet azonban rosszul ment és Dimovics fűszerkereskedőnek hétézer dinárral tartozott. A cég perelte, a fizetését lefoglalták és így havonta csak háromszáz dinárt kapott, amiből szüleit is el kellett tartania. Boskovics bűnyében májusban tartják meg a főtárgyalást.

— **Kocsmal verekedés.** Véres verekedés folyt le kedden délután Plávna község egyik kocsmájában. A kocsmában nagyobb társaságban borozott Katyánszki Pál volt tovariservói rendőr, amikor a kocsmába belépett Ljubovjev Száva plávna rendőr. A társaság hívta Ljubovjevet, ami ellen azonban Katyánszki tiltakozott és megsértette a rendőrt. Ljubovjev erre kardot rántott és megsebesítette Katyánszkit, aki csavarta a rendőr kezéből a kardot és azzal támadt a rendőrré. Ljubovjevet súlyos sérüléssel a noviszadi kórházba szállították. Katyánszkit a rendőrség letartóztatta, de a noviszadi vizsgálóbíró szabadlábra helyezte.

— **Halálos ítélet után — felmentés.** Zagrebból jelentik: A ptuji törvényszéken szerdán tartották meg a már egy ízben halálra ítélt Polák Antal maribori lakos bűnyében a második főtárgyalást. Polák Antalt ugyanis — mint ismeretes — 1922-ben Rosenfeld Richard ptuji kereskedő meggyilkolása miatt halálra ítélték, de később büntetését életfogytiglani fegyházra változtatták át. Nemrégiben azonban Csics Ferenc haramiavezér, akit szintén halálra ítélték, kivégzése előtti napon beismerete, hogy Rosenfeldet is ő gyilkolta meg, mire Polák ügyében új eljárást indítottak. A szerdai tárgyaláson a bíróság Polákot Rosenfeld meggyilkolásának vádjától felmentette, ellenben régebbi büncselekményei miatt öt évi súlyos börtönre ítélt.

— **Eljegyzés.** Basch Izust eljegyezte Löwy János Subotica, 1926. április 5. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Robbanás egy berlini celluloidgyárban.** Berlinből jelentik: Hoesch és társa celluloidgyárában szerdán délután a főzőkazán felrobbant és a levegőbe röpítette az egész kazánházat. A robbanás következtében két munkás meghalt és husz ember megsebesült. Attól tartanak, hogy a romok alatt még több halottat fognak találni.

— **Postahivatal Tavankuton.** Beogradból jelentik: A postaügyi miniszter elrendelte, hogy a bácskai Tavankuton kiegészítő postahivatalt állítsanak fel.

— **Leszurta a férjét.** Beogradból jelentik: Kedden éjjel véres családi dráma történt Loznica szerbiai községben. Makszilmovics Milorád kávé s a múlt héten Beogradba utazott, ahol felélege egész hozományát elmulatta. A napokban tért vissza és azóta állandóan civakodott a feleségével, pénzt követelt tőle és gyakran ültelgelte. Kedden éjjel, amikor újból verte a feleségét, tizenhárom éves fia konyhakést keresett elő és azt átadta anyjának. Az asszony szivenszurta férjét, aki azonnal holtan rogyott össze.

— **Fegyelmi eljárás indult Zadravetz tábori püspök ellen.** Budapestről jelentik: Félhivatalos jelentés szerint Zadravetz István tábori püspök ellen, aki ellen a frankhamisítás ügyében emelt vádat a vádtanács tudvalevőleg elejtette, most a vallás- és közoktatásügyi miniszterium, amelynek Zadravetz egyik osztályvezetője, a szükségesnek mutakozó fegyelmi eljárást folyamatba tette. Politikai körökben nagy feltűnést kejt, hogy a kormány csak most határozta el magát a tábori püspök elleni fegyelmi eljárás megindítására, amit az ellenzék már régóta sürgetett.

— **Két évi börtön lopási kísérletért.** Noviszadról jelentik: A legfelsőbb katonai bíróság Sopka Szilveszter gyurgyevói származású köz-katonát két évi börtönre ítélt, mert egy katonai szállítmányból három zsák lisztet el akart lopni. Sopkát szerdán letartóztatták és beszállították a noviszadi ügyészségre.

— **Hindenburg köztársasági elnök hatvanéves katonai szolgálati jubileuma.** Berlinből jelentik: Hindenburg köztársasági elnök szerdán ünnepelte katonai szolgálatának hatvanéves jubileumát. Ebből az alkalomból nagy katonai ünnepek folytak le. Az elnöki palota előtt katonai parádé volt, amelyet Hindenburg az erkélyről nézett végig, majd a palota előtt szemlélet tartott a csapatok felett. Az elnököt felkereste Luther kancellár, aki a kormány szerencsekívánatait tolmácsolta, majd Gessler hadügyminiszter, aki a hadsereg nevében üdvözölte Hindenburgot.

— **A noviszadi Nemzeti Színház becskerekeli vendégszereplése.** Becskerekéről jelentik: A noviszadi Nemzeti Színház művészei április második felében Becskereken fognak vendégszerepelni. A noviszadi színházszövetség előadást fog tartani Becskereken.

— **Súlyosan megbetegedett egy Radics-párti képviselő.** Zagrebból jelentik: Simekovic József Radics-párti képviselő tüdőgyulladásban megbetegedett. Állapota olyan súlyos, hogy az orvosok már minden reményt feladtak.

— **Vizsgák a szuboticei gimnáziumban.** A szuboticei állami gimnázium igazgatósága közli, hogy a vizsgák június hónapban kezdődnek. A májusi vizsgákra legkésőbb május elsejéig kell jelentkezni és a kérvényeket is május elsejéig kell beadni. A magánvizsgák iránti kérvényt öt dináros bélyeggel kell ellátni és mellékelni kell egy-egy jelentkezőlapot, amely a Jedinstvo könyvkereskedésben kapható. A jelentkezőlapot az alsó osztályokban negyven, a felsőosztályokban hatvan dináros okmánybélyeggel kell ellátni. A kérvényekhez mellékelni kell még keresztlevelet, az utolsó iskolai bizonyítványt és arcképes személyazonossági igazolványt. A kérvényezőnek közölnie kell teljes címét. Azokat a kérvényeket, amelyek nincsenek felszerelve a szükséges mellékletekkel, nem veszik figyelembe.

— **Meg akarják tiltani a vasárnapi csokolózást Amerikában.** Newyorkból jelentik: Furcsa mozgalom indult meg Amerikában. A mozgalom résztvevői fel akarják újítani az első, Amerikában partraszállott angol puritánok törvényét, amely szerint vasárnap, Isten szent napján tilos a csokolózás. Ez volt az a törvény, amelyet annakidején Amerikában a legkevesebben tartottak meg és amelynek megtartását a legnehezebb volt ellenőrizni. Rövidesen hatályon kívül is helyezték. A mostani mozgalom a csokolózáson kívül a sportolást, a színházak látogatását, kirándulásokat és újságárúsítást is meg akarja szüntetni vasárnap. Az érdekes terv legközelebb a képviselőház egyik bizottsága elé fog kerülni. Egyelőre még lehet vasárnap is csokolózni.

— **A Színházi Élet új száma a szombat gazdag tartalommal jelent meg.** Cikkeken, riportokon, illusztrációkon, a változatos rovatokon és kottamellékleten kívül a lap darabmellékletül Bus-Fekete László »303« (Hűségserum) című új vigjátékát közli. A Színházi Élet új száma 12 dinárért a Literária árusítótnál kapható.

Jégkárbiztosítás

kötése ügyében forduljon bizalommal hozzánk vagy képviseloteinkhez mindenütt

Rossija-Foncière

biztosító és viszontbiztosító társaság
Subotica, Novisad, Veliki-Bečkerek,
Sombor, Osijek

LEGUJABB

Mussolini merénylője
Irország volt lordkancellárjának leánya

„Ha meggyilkolnak, álljatok bosszút a halálomért” — mondta az olasz diktátor

Rómából jelentik: A rendőrség megállapította, hogy Mussolini merénylője lady Gibson Violet Albine, Asborne lord harmadik leánya. Asborne lord különböző kabinetekben Irország lordkancellárja volt és elkeseredett ellensége az ir szabadságmozgalmaknak. A család évek óta tudott arról, hogy lady Gibson nem normális, de nem láttak okot arra, hogy elnevelőintézetben ápolassák.

Mussolini állapota teljesen kielégítő. A szerdai nap folyamán a to-

meg kétszer is hatalmas tüntetést rendezett a miniszterelnöki palota előtti téren Mussolini mellett. Mussolini mindkét alkalommal megjelent a palota erkélyén és beszédet intézett a tömeghez. Kijelentette, hogy ő nem változik meg sohasem és *ha megváltozna, akkor öljék meg*. Ha azonban őt gyilkolják meg, *arra kéri a népet, hogy bosszulja meg a halálát*.

Az összegyűlt tömeg Mussolinit szerencsés megmenekülése alkalmából lelkesen ünnepelte.

mi egyesületnél. Pancsevo: Népbank, A. Fischgrund, Velika-Kikinda: Központi Takarékpénztár. Beogradban: A Kereskedelmi- és Iparkamaránál, Utazási irodában, Jugoszláv Bank, Slavija Butorizlete Kralja Petra ulica 13, a magyar királyi utlevélosztálynál (Zorina ulica 70) és a magyar királyi kereskedelmi megbízottnál (dr. Szilágyi, Strahinića Bana 43/a. Tel. 20—23.)

— Felmentett apatini mészáros. Somborból jelentik: Az apatini szolgabíróóság ez év júliusában elítélte Pott János mészárosot, akit azzal vádoltak, hogy döglött sertés húsát mérte ki. Felbontás folytán a bácsmegyei alispáni hivatal most Pott Jánost felmentette a vád alól.

— Anglia a vízumkényszer eltörléséért. Londonból jelentik: Az angol kormány a május 12-ikére kitűzött nemzetközi utlevélkonferencián a vízumkényszer általános megszüntetését fogja javasolni.

— Gyanús tűz. Noviszadról jelentik: Még március 29-ikén történt, hogy Turján leégett Crnojácski Velja gazdálkodó szállása. A kár nyolcvenezer dinár volt. A turjai csendőrség nyomozást indított aziránt, hogy mi okozta a tűz keletkezését és most kérte a noviszadi ügyészséget, hogy tartson helyszíni vizsgálatot. A noviszadi ügyészség részéről dr. Vukovljac Zsárkó ügyész és Skrbiljin Iván vizsgálóbíró szállnak ki a helyszínre.

— Orvosi hír. Dr. Hermann Károly orvos külföldi tanulmányutrá utazott.

Ingyen vörhenyoltások. A szuboticiai állami bakteriológiai intézetben (Városháza III. emelet 148. számú szoba) szerdán és csütörtökön délelőtt tíz órától tizenkettőig ingyen oltanak be gyermekeket vörheny ellen.

Meszlik Ferenc táncantató április hó 13-tól kezdve állandó tánciskoláját Vel-Becskerekben a Bristol-szállóban megnyitja.

Bačka—Sand mérkőzésre jegyek elővételben kaphatók Maričić és Janković könyvkereskedésben 10, 20 és 30 dinárért. 3070

— A Katolikus Legényegylet bálja. A szuboticiai Katolikus Legényegylet április 11-én, vasárnap este nyolc órai kezdettel táncmulatságot rendez.

A Végh nővérek modern kozmetikai intézete Becskerekben a Korona-szállóval szemben (Benó-udvar). Arcpolás, kézi és vibrációs villanymassage, karcusítás, radiolit-kezelés, szénsavas pakolás, szemölcsirtás, szeplő, májfolt, anyategy eltávolítás, szőrsorvasztás, szőrök végleges eltávolítása villannyal, bokavékonyítás, fagykezelés, izzadás megszüntetése, tukszemirtás, perzsa hajfestés henna fixatórral, hajhullás és fejbőrkezelés, hámlassztás, arcok művészies kikészítése alkalmakra, manikűr. Rendelés reggel 9-től délig, délután 3-tól este 7-ig.

— A nagybirtokos osztály kritizálása nem izgat is. Budapestről jelentik: A büntető törvényszék Töreky-tanácsa szerdán tárgyalta Dénes István nemzetgyűlési képviselő izgatási pörét, aki a „Rög” című lap 1924 november 30-iki számában támadó cikket írt a nagybirtokos osztály ellen. A törvényszék a valódiság bizonyítását elutasította és a cikk egyes kitételeit sem engedte bizonyítani. Felőrs tanácskozás után hirdette ki az elnök a törvényszék ítéletét, amely Dénes Istvánt felmenti az ellene emelt vád és következményei alól. Az ítélet indoklása megállapítja, hogy a vád tárgyává tett cikk ugyan kedvezőtlen színben tünteti fel a nagybirtokos osztályt, annak magatartását tulzó színekkel rajzolja meg, úgy állítja be a nagybirtokos osztályt, hogy ez a beállítás egyoldalú, azonban a szenvedélyek felkeltésére a cikk nem alkalmas, ezért a vádlottat fel kellett menteni. Az ítélet ellen a királyi ügyész felbontást jelentett be.

— A »Hoheit« tanzt Walzer« Apatinban. Apatinból jelentik: Az apatini műkedvelők husvét hétfőjén előadták a »Hoheit« tanzt Walzer« című operettet. A nagysikerű előadást zsúfolt ház taposolta végig. A közönség lelkesen ünnepelte Sánta Böskét, Aman Rózsit, Fernbach András, Szigler Pétert a főszereplőket és a zenekar vezetőjét, Trilliam Mártont.

— A polgári iskolai tanároknak nem kell gyakorlati vizsgát tenni. Becskerekéről jelentik: A közoktatásügyi minisztérium szerdán értesítette a becskereki tanfelügyelőséget, hogy a jövőben csak azok a polgári iskoláknál működő tanárok kötelesek gyakorlati vizsgát tenni, akik nem rendelkeznek polgári iskolai képesítéssel. Az új rendelet szerint az okleveles tanárokat fölmentik a gyakorlati vizsga alól.

Féláru utazás Budapestre a jugoszláv és magyar vasutakon. A Budapesti Nemzetközi Árumintakiállítás 1926. évi április 17-től 26-ig tart. Ezen a kiállításon jugoszláv áruk is kiállíthatók. A vásárra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes SHS utlevéllel kell rendelkezniük. Magyar vízum beszerzése azonban nem szükséges. Vásárigazolvány felmutatása mellett a látogatók úgy az SHS, mint a magyar vasutakon — gyors- és személyvonatokon — féláru jegyek váltására jogosultak. A látogatókat ötven százalék díkedvezmény illeti a Dunagőzhajózási Társaság hajóin is. Fenti kedvezmények csak a vásárigazolványok birtokosait illeti. A vasúti kedvezmények és a magyar vízum nélküli beutazás április 10-től április 30-ig érvényes. Elutazás előtt a menetjegy és a vásárigazolvány a jugoszláv indulóállomáson lebélyegeztetendő. Oda-utazásnál a teljes menetdíj fizetendő. Visszautazás díjtalan. A vásárigazolványok ára 80.— dinárban van megállapítva és kapható bármely SHS kereskedelmi- és iparkamaránál és kereskedelmi testületnél. Továbbá Zagrebban: Szerb Bank, Jugoszláv Bank, Akinek olcsó lakásra van szüksége, az a vásárigazolvány lakásszelvényét az Idegenforgalmi Hivatalhoz — Harisbazar 1. szám alá küldje be előre. Horvát Általános Hitelbank, Trpinac, Putnik utazási irodában, Sarajevóban: Kereskedelmi és Iparkamaránál, Agrár- és Kereskedelmi Bank, Osijeken: Kereskedelmi- és Iparkamaránál, Jugoszláv Banknál, Putnik, Suboticián: Kereskedők- és Gyárosok Egyesületénél, Általános Hitelbanknál, Jugoszláv Banknál, Központi Hitelintézetnél, (V. Central Kreditni Zavod.) Közgazdasági Banknál, Novisadon: Kereskedelmi- és Iparkamaránál, Agrár- és Kereskedelmi Banknál, Jugoszláv Banknál, az Agrária szövetségénél, Putnik utazási irodájában, Vrsac: Szerb Bank és Takarékpénztár, Veliki-Becskerek: Bánáti Kereskedelmi Kamaránál, Takarékpénztárnál, Novi-Vrbas: Országos Hitelbank, Bela-Crkva: Kereskedelmi- és Iparkamaránál, Somborban: Kereskedők és Gyárosok Egyesületénél, Szerb Banknál, Sentán: Központi Hitelintézetnél (Central Kreditni Bank), Kereskedel-

SZINHÁZ

Legénybolondja

Mükedve ő előadás Topolán

Topoláról jelentik: A topolai iparos dalárda-egyesület husvét vasárnap és hétfőn kitűnően sikerült mükedvelőelőadást rendezett a Polyák-féle vendéglőben. Koródi Péter »Legénybolondja« című három felvonásos népszínművét adták elő.

A címszerepet Kihut Katica alakította nagy hozzáértéssel, különösen énekszámával ért el nagy sikert. Bodor Böske a mostohaanya szerepét játszotta. Játékrutinját meleg elismeréssel fogadta a közönség. A férfiak közül Polárcsai János, de különösen Vigh Mór arattak nagy sikert. Vigh kómikus szerepében nagy derűtséget keltett.

Bánov Juliska és Devics Sándor díszesre igyekezettel játszottak és a főszereplők között Bieskei István is kitűnően megállotta helyét.

A többi szereplő: Gellányi Mariska, Merkl Maca, Matatics Rózsika, Karna Aranka, Deák Ilonka, Ravasz Veronka, Merczel Bözsike, Lakatos Bandi, Turusz János, Soós István, Juhász István, Éte, Péter, Czelluska István és Major István jól beleilleszkedtek az együttesbe.

Az előadást a Topolán felállítandó Péter király-szobor javára rendezték.

A „Gazdag lány” Kikindán

A »Humanitas« Katolikus Nőegylet husvét hétfőjén rendezett estélyén bemutatóra került Szenes Béla vígjátéka: a »Gazdag lány«. A háromfelvonásos bemutatót megelőzte az egyetemi ifjúság által előadott egyfelvonásos: »Bengalski Tigar«, melyet Pecity Vojo joggal hallgató rendezett eléggé ötletesen és ügyesen. Jó alakítást nyújtott Pecity Mara, a haragos asszony szerepében és a szolgáló leány Nikolics Milanka. Klein János is hódított kitűnő játékával.

A »Gazdag lány« premierjét lázas készülődés előzte meg. A rendező Ince Mária nagymegértéssel, stílussal, fölötté nagy ambícióval végezte nehéz feladatát. Az előadás sikerét méltán mondhatjuk az ő sikerének. A kedves és hálás, de nehéz címszerepet Fehér Lily vitte sikerre. A »nevelő« szerepében végtelemül bájos volt László Boriska, aki rátermettséggel és tehetséggel valósággal excellált. A változó hangulatu Lengyel-nét Schmidt Eszti mélyen átgondolt alakításban rajzolta meg, dr. Hadik József a grand szigneur szerepében csak betetőzte eddigi sikereit. Kovács György, mint mindig, muláttató, közvetlen, fölényes és egyéni volt. Miskovics a tanár kedves figuráját hozta a színpadra és Rónay Ernő jóízű humorral játszotta el a bukott bankár tragikus szerepét. Epizód szerepben kitűnő volt Römer Jenő, valamint jók voltak még kisebb szerepekben Riesenfelder Käthe, Mészáros Ilonka, Schmidt Pipi és Linsler Ninus. Az előadást hajnalig tartó tánc követte.

(W.)

A Topolai Sport Klub műsoros estélye. A Topolai SC április 10-én, szombaton és 11-én vasárnap este a Kaszinó-szálló helyiségében táncal egybekötött műsoros estélyt rendez. Előadják Friedrich Kayesler egy felvonásos színművét Törzs Jenő fordításában és Bus Fekete László: »Mihályiné két lánya« című négyfelvonásos vígjátékát. Az estély iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Amit az erdő mesél. A szoborbráni iparosifjúság április 4-ikén Pentz Kornél rendezésében Géczi Istvánnak: Amit az erdő mesél című népszínművét adta elő nagy sikerrel. A szereplők közül különösen kitűntek Gunits Béla és a Kemenzei-nővérek.

GRAND HOTEL „BELLEVUE” SPLIT
1926. tavaszi szezon az Adrián
45 modernül berendezett szoba. Elsőrendű konyha- és szolgálat és ellátás.
Első osztályos árak. Nemzetközi talá'kozohely.

PATKÁMIN PATKÁNYIRTÓSZER
doboz 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában továbbá a Torontali Agrárbanknál Veliki-Becskerekben. 10376

TÜKRÖT garancia mellett legjobban minőségben Kirakattiveget minden mértékben legelőgőben ALBA tükörgyárnál Novisad Željeznička ulica 53.

KÖZGAZDASÁG

A becskerekli gyáriparosok közgyűlése. Becskerekéről jelentik: A becskerekli gyáriparosok szövetsége vasárnap közgyűlést tart, amelyen többek között arról is döntenek, hogy a szövetség fenmaradjon-e továbbra is, vagy pedig szüntesse be működését, több gyáros indolenciája miatt. A beogradi központot a közgyűlésen Csürcsin Gyóka fogja képviselni.

Milyen áruk után kell származási bizonyítvány? A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint Magyarországból rendelt, sajtók, kormyak, bor, pezsgő, olaj, kémiai gyógyszerek, cigarettapapír, pamuk, velourselyemszövetek, félselyemszövet, női- és gyerek ruhák, sportcipők, bőrkezttyük, vasvázu gépek, apparátusok és csontgombok után származási bizonyítványt kell szerezni. A származási bizonyítványokat a budapesti jugoszláv követségen kell láttatni.

Nem lehet kukoricát kapni. A jugoszláv tengeri iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A tőzsdéken azonban csak kevés van, eladók nem jelentkeznek. Három-négyezer vagon tengeri helyett legfeljebb harminc-negyven vagon kerül eladásra naponta. A nagy pénzhányban, amiben a gazda és kereskedő egyformán szenved, szinte érthetetlen, hogy tengerit nem adnak el.

Szrbobrában hétfőn lesz hetipiac. Szrbobrából jelentik: Szrbobrán község képviselőtestülete elhatározta, hogy a vasárnapi hetipiacot hétfőre teszi át.

SPORT

Futball-derby Szuboticán és Szomborban

Vasárnapi sportprogram a szuboticiai alszövetség területén

A szuboticiai alszövetség területén vasárnap kerül eldöntésre a tavaszi szezon legizgalmasabb mérkőzése: a szuboticiai és a szombori futball-derby. Ezenkívül a Szubotici Sport a Vrbázi SC csapatát látja vendégül, míg az SzMTC a ZsAK-kal játsza le esedékes bajnoki mérkőzését.

A Bácska—SAND meccset óriási érdeklődés előzi meg, noha az eredmény nem sokat fog változtatni a bajnoki táblázaton. Mégis a rivális csapatok a hagyományhoz híven nagy előkészületeket tettek a vasárnapi találkozásra, amire jellemző, hogy még a határbírák szerepét is elsőosztályú bírákkal fogják betölteni. A Bácska Kikics helyén tartalékkal áll ki, valószínűleg Marcikics III. fogja helyettesíteni. Kikics hiánya meghendikepeli a Bácskát, azonban ez a körülmény nem lesz kihatással az eredményre. A Bácska részéről lelkes önfeláldozó játékot várunk. A SAND Kovácsal megerősödve indul a küzdelembe. Kovács ezuttal először játszik bajnoki mérkőzést a piros-fekete színekben és ami a legérdekesebb, első bajnoki meccsén volt klubtársai ellen fog küzdeni. A SAND a lehető legjobb csapatot állítja ki: Siflis — Beleszlin, Beretka — Held, Weisz — Ördög — Karip, Némedi, Kovács, Horvát, Harsztj. A jobb szélső pontjára a hasznosabb és agilisebb Karip került Dér helyett és ez a megoldás a leghelyesebb. A meccs kimenetele teljesen nyílt, a Bácska állóképességével szemben előnye van a SAND-nak, hogy saját pályáján fog játszani. A mérkőzést Csajághy vezeti, míg határbírák Orcsics és Szegedinszki lesznek.

A derby-t megelőzően az SzMTC a vasutasokkal mérkőzik. A múlt szezonban a vasasok kerütek ki győztesen a küzdelemből (2:0), most azonban való-

színűleg a ZsAK javára írják a két bajnoki pontot. A mérkőzést Orcsics vezeti.

A harmadik bajnoki meccset is Szuboticán játsszák le, délelőtt a Bácskai pályán. A Szubotici Sport a jóképességű VSC ellen fog kiállni. A győzelemre a vrbászlaknak van nagyobb esélyük, legvalószínűbb azonban az eldöntetlen eredmény. A mérkőzést Krausz vezeti.

Izgalmasnak ígérkezik a Szombori Sport—Amatőr-meccs is, amely minden évben a legnagyobb eseménye a szombori sportéletnek. A mérkőzés favoritja a Sport, Biró: Mázics.

Vasárnap játsszák le a másodosztályú bajnokság első fordulóját. A másodosztályban erős küzdelem folyik a bajnokságért, amelynek a Szentaj AC és a Szombori TK a jelöltjei. Egyforma pontszámmal állnak a táblázaton a szentajak, azonban jobb gólaránnyal rendelkeznek.

Az első fordulóban a Szentaj AC a Topolai SC-vel Topolán játszik, de ott is könnyen fog győzni. Biró: Péics. A Szombori TK a jelöltjei. Egyforma pontvendégül. Az Amatőr vereségére lehet számítani. Biró: Mázics. A Sloga a Ferrum csapatával játszik. Nyílt küzdelem. Biró: Priboj. Végül a Szaribecsei Sokó a Kanizsai AC-vel játsza le esedékes bajnoki mérkőzését. A Sokó egy-két gólaránnyal fog győzni. Biró: Mangh.

Az I. B. bajnokságban a Bácska a SAND-dal játszik. Biró: Perl. SzMTC—ZsAK. Biró: Vukovics. Sloga—Ferrum. Biró: Szegedinszki.

A bécsi Amatőr Szuboticán. A legkiválóbb külföldi csapatok szuboticiai bemutatkozását legközelebb a bécsi Amatőr vendégcsereplése fogja követni. Az Amatőr, amely április 25-ikén Budapesten az MTK-val játszik, április hó 28-ikán a Sand vendége lesz. A kitűnő együttes szuboticiai szereplése nivós sporteseménynek ígérkezik, annál is inkább, mert a bécsi professzionista bajnokság első helyezettje a legszebb bécsi futballt játsza. A világhírű bécsi bajnokesapatot háromezer dollárért kötötte le a Sand vezetősége.

SK. Vajska—Omladina FC Bécs 2:2 (2:1). Góllövők Jovanovics (Vajska), Riesz II. és Kellby (Omladina).

KINTORNA

Kohn egy nap szomorú képpel odamegy a főnökhöz:

— Kérem szépen, főnök ur, szeretnék a feleségem temetésére menni.

A főnök elengedi Kohnt, de másnap reggel éktelen kiabálással fogadja:

— Maga svindler, szélhámos, maga hazudott nekem. Azt mondta, hogy meghalt a felesége, pedig én tegnap délután találkoztam vele.

Kohn ijedten védekezik:

— Bocsánatot kérek, én nem mondtam, hogy meghalt a feleségem. Én csak azt mondtam, hogy szeretnék a temetésére menni.

A színész panaszkodik az igazgatónak:

— Hígyje meg, direktor ur, nagy művészet mai napság az én gázsimból kijönni!

— Nos hát, mondtam én valaha, hogy maga nem nagy művész?

— Maga agyonütötte a feleségét? Miért tette ezt?

— Nem nyilatkozhatom. Halottakról vagy jó, vagy semmit.

Egy alkoholistának mondja az orvos:

— Barátom, ha nem akar elpusztulni, csak vizet szabad innia.

— Ugy — mondja a páciens — és miben vegyem azt be?

Mindig elérhetetlen marad
a Szarvas-jegyű
Schicht-szappan.

Mert semmi a világon nem képes minket arra bírni, hogy a legjobbat, szappanunk minőségét csak kevéssel is megrosszabbítsuk. Szarvaszappanunkat olcsóbbá tehetnénk majdnem oly jó nyersanyagok hozzájárásával. Mi ezt nem tesszük, mert mi nem jó szappant akarunk gyártani, hanem

a legjobbat!

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1926 április 7.

Budapest deviza 1254—1260, valuta 1255—1260.

Prága deviza 59.52—60.02, valuta 59.22—59.72.

Berlin deviza 738.90—740.90 milliárd márka, valuta 731—735 milliárd márka.

Bécs deviza 1245—1249, valuta 1240—1246.

Trieszt deviza 43.725—43.775.

London deviza 277.

Zürich, ápr. 7. Zárlat: Beograd 9.135, Páris 18, London 25.2125, Newyork 518.5, Brüsszel 19.25, Milanó 2085, Amsterdam 20810, Berlin 12340, Bécs 73.20, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 64.5, Budapest 72.70, Bukarest 2.145.

Zagreb, ápr. 7. Zárlat: Páris 198.37—200.37, London 276.11—277.31, Newyork 56.70—57, Amsterdam 2280—2290, Berlin 1352.50—1356.50, Bécs 801.19—805.19, Prága 168.18—169.18, Trieszt 228.14—229.34, Beograd 1093.55—1097.55.

Budapesti gabonaüzsdé, ápr. 7. A gabonaüzsdén az irányzat nyitáskor tartott, a kínálat tartózkodó, a kereslet is főként jobbminőségű tiszavidéki és export célra előnyösebben, fekvő dunántúli búzára szorított.

Az amerikai tőzsdéről aillg tartott irányzat mellett májusi búzában ¼ centes áresést jelentettek, a rozs háromnyolcad centtel drágább, a tengeri ½ centtel olcsóbb.

A budapesti tőzsdén nyitáskor 397.500 koronás áron van kínálat 77-es tiszai búzában, 395.000 koronát kérnek dunántúli búzáért. Kötöttek a tőzsdeidő ele-

jén fejérmegyei búzát 390.000 koronával budapesti paritásban.

A rozs iránt az érdeklődés változatlanul élénk, az irányzat szilárd, 230.000 koronát kérnek métermázsáért, 225.000—227.500 korona pénz van rá.

Csikágói gabonaüzsdé, ápr. 6. Buza májusra 157.75, buza júliusra 185.875, buza szeptemberre 131. Tengeri májusra 71.125, tengeri júliusra 75.125, tengeri szeptemberre 77.25. Zab májusra 41.875, zab júliusra 41.75, zab szeptemberre 42. Rozs májusra 87.5, rozs júliusra 88.875, rozs szeptemberre 98.25.

Newyorki gabonaüzsdé, ápr. 6. Buza 185.75—181.75, Tengeri 83.125, Liszt 725—775. Az irányzat búzában alig tartott, zabnál, rozsnál és tengerinél tartott.

Rádió-műsor

Pénteken, április 9-ikén

(A uórosok melletti szám a hallásmosszt jelent)

Bécs (531—582.5): D. u. 4.15: Operarészletek. 8.15: Zenekari hangverseny. Prága (368): D. u. 4.30: Koncert. 8: Dal-est.

Bern (435): D. u. 4: Zenekari hangverseny. 8: Quartett. 8.30: Hangverseny. 9: Szonáták. 9.20: Zene-előadás. 9.50: Mozart-est.

Budapest (560): D. e. 9.30, d. u. 12.30 és 3: Hírek, közgazdaság. 4: Németnyelvű mesedélután. 5: Cigányzene. 6.30: Egészségügyi előadás. 7: Hangverseny.

Berlin (504—571—1300): Este 8.30: Hangverseny, utána hegedű-játék. 10.30: Táncczene.

Brünn (521): D. u. 7: Dalok. 8.10: Klasszikus zene.

Daventry (1600—London (365): D. u. 7: Zenekari hangverseny. 9.35: Zene.

Botot az összes francia fogkrémek királynője

Főlerakat: **D. Pechmajon Zemun**

2513

Sofförkurzus
 1926. április 6-án kezdődik meg a teoretikus és praktikus oktatás a sofförvénységi letételeire. Érdeklődők a minti dátumig jegyzessék magukat elő **GÖTTTEL ÉS FIÁI** autógázában Novisad. Zetjznicika ul. 18. ahol a közelebbi adatok megtekinthetők. Ugyanitt egy malincom új 6 üléses luxusautó is eladó.

KÉKKŐ
 99%
 a legolcsóbban nagyban és kicsinyben **Sugár Manónál**

CREME ECLIPSE
 PARIS LYON
 SOCIETE GENERALE CIRAGES FRANÇAIS
 Valódi francia cipőkrém

Főlerakat: **D. Pechmajon, Zemun.**

2512

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás
 Szeretett kis Laci fiam tragikus elhunyt feletti mérhetetlen fájdalomban sok részről tapasztaltam az együttérző részvét megnyilatkozását, amit ezúton köszönök meg.
 Sombor, 1926. április hó
 özv. Rózsáné Scherer Mariska

Köszönetnyilvánítás
 Mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem elhunytá alkalmával részvételnek jelét adták s ez által fájdalom enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.
 Subotica, 1926. április hó
 özv. Szabados Sándorné és családja

20.000
 dinár segélydíjat fizet és 25 din. pótdíjat szed elhalt tagjai után a „Ciril Method“. Tagokat felvesz reggel 8 órától d. u. 4 óráig. Iroda: Burnac István kereskedő, III. kör, Bene Sudarević ul. 103.
 Az Igazgatóság.
 Alapító tagok felvételnek: 1337
 Bogić Miloš kereskedő, III. kör, Beogradski put
 Belinović István kereskedő, II. kör, Masarikova ul.
 Vetro János kereskedő, VII. kör, Cara Lazara ul. 23.
 Fejes Károly kereskedő, VI. kör, Stipe Grgića ul.
 Michler és Glas uri szabók, Skotus Viator ul.
 Szabó Ferenc kereskedő, VI. kör, Save T-kelije ul. 30
 Futó Mátyás kereskedő, VI. kör, Iliška ul. 17
 Riesz Dezső kereskedő, V. kör, 13 Novembra ul. 11.

Nyilatkozat
 Ezúton értesitem t. üzletfeleimet, hogy Bäder Jenő subotical lakós részemre pénz nem vehet fel és az általa felvett összeget nem ismerem el.
 3075 **Brummer Gyula**

Nagyobb villamossági és műszaki vállalat keres azonnali belépésre szakképzett, szerbül, németül esetleg magyarul is tudó **üzletvezetőt**
 Ajánlatok referenciák és a fizetési igény megjelölésével „1926“ jellegre **Schmoika** hirdetőjébe Novisad Futoški put 2. kéretnek

„DAR“ SZÜLÉSZETI SEGÉLYEGYESÜLET, Subotica V. Preradovićeua ulica 11.
 Új tagokat állandóan felvesz. Segélyt pontosan folyósít.
 1—100 születési eset befizetése után Din. 3000—
 101—150 születési eset befizetése után Din. 5000—
 Alapszabály kivonattal kívánatra ingyen szolgál! 2509

Budapesti Nemzetközi Vásár
 1926. április 17—26
 Legjobb bevásárlási alkalm. Vámszabadraktár. Szállítási, utazási és vízumkedvezmények. Képviselet a bol. és a föld. nagyobb városokban. Egyidejűleg nemzetközi bőrpári kongresszus.
 Szállást és teljes ellátást biztosító „3 nap Budapest“ c. jegyűzetek 1 millió magyar korona. Központi iroda: Budapest, V., Szemere u. 6. Telefon: L. 961-22. T. b. képviselet:
 Dr. Szilágyi Géza Beograd, Stralinica Bana 43/a. 2511

Tungsram-Western RÁDIÓ
 a legtekéletesebb vevőkészülék
 Gyári főlerakat:
 a „VOLTA“ R. T.-nál Veliki-Bečkerek

Komlódrót
 Nagyban! Kicsinyben! cinezett és fekete 34, 38, 42, 50, 60, 70 és 80 számú, nagy mennyiségben raktáron, prompt szállítható a legolcsóbb árak mellett.
Kuszli Gyula
 vaskereskedés
 Novisad, Temerini utca 8. 2741

Egy komplett **jégyártóberendezés**
 24 óra alatt 50 q teljesítménnyel, kompressornélküli Dieselmotorral együtt, eredeti gyári csomagolásban cca 350.000 dinárért Novisadról azonnal szállítható
BÁRDOS és BRACHFELD, NOVISAD

HANGSZER-KERESKEDÉS
 alkalmas szakember részére, a tulajdonos elhatalozása folytán **OLCSÓN ELADÓ**
 Az üzlet hatvanéve áll fenn. Érdeklődők forduljanak a következő címhez **F. Baraga (Wurm i Sin) Sarajevo, Kulovića 12.**

CERTUS HIDEGENYVIPAR
 Berlin-Hamburg-Drezda
 Vajdasági vezérképviselője:
PRANDELL RUDOLF ES FIA
 Veliki-Bečkerek, Aleksandrova (Fő) utca
 Certus hideg enyvpor a jelenkor legjobb enyve, minden tekintetben felülmúlja a táblanyvet.
 Certus kötőereje legnagyobb és abszolút vízálló.
 Certus nem szárad idő előtt, nagy felületeket csak ezzel lehet jól enyvezni.
 Certus hideg vízben oldható, a fát sem kell enyvezéshez melegíteni. Fűtőanyagot takarít meg.
 Certus minden kulturállamban kizorítja a táblanyvet, mert előnyeit a modern ipar felismerte.
 Certus asztalos-, esztergályos-, burorizemekben, vagongyárakban nélkülözhetetlen.
 Certus az egyetlen enyv, melyet repülőgépek, folyami és tengeri hajók építésénél használnak.
 Certus mint erős és vízálló enyv a legjobb minden épület- és burorizálás enyvésánál is.
 Certus használata a leggazdaságosabb, — 1 kg porból 3 kg enyvmaszsa! Fűtőanyag nem kell.
 Saját érdekében próbálja meg és mindig CERTUS-t fog használni.

„DAMA“ FEHÉRNEMÜSZALON

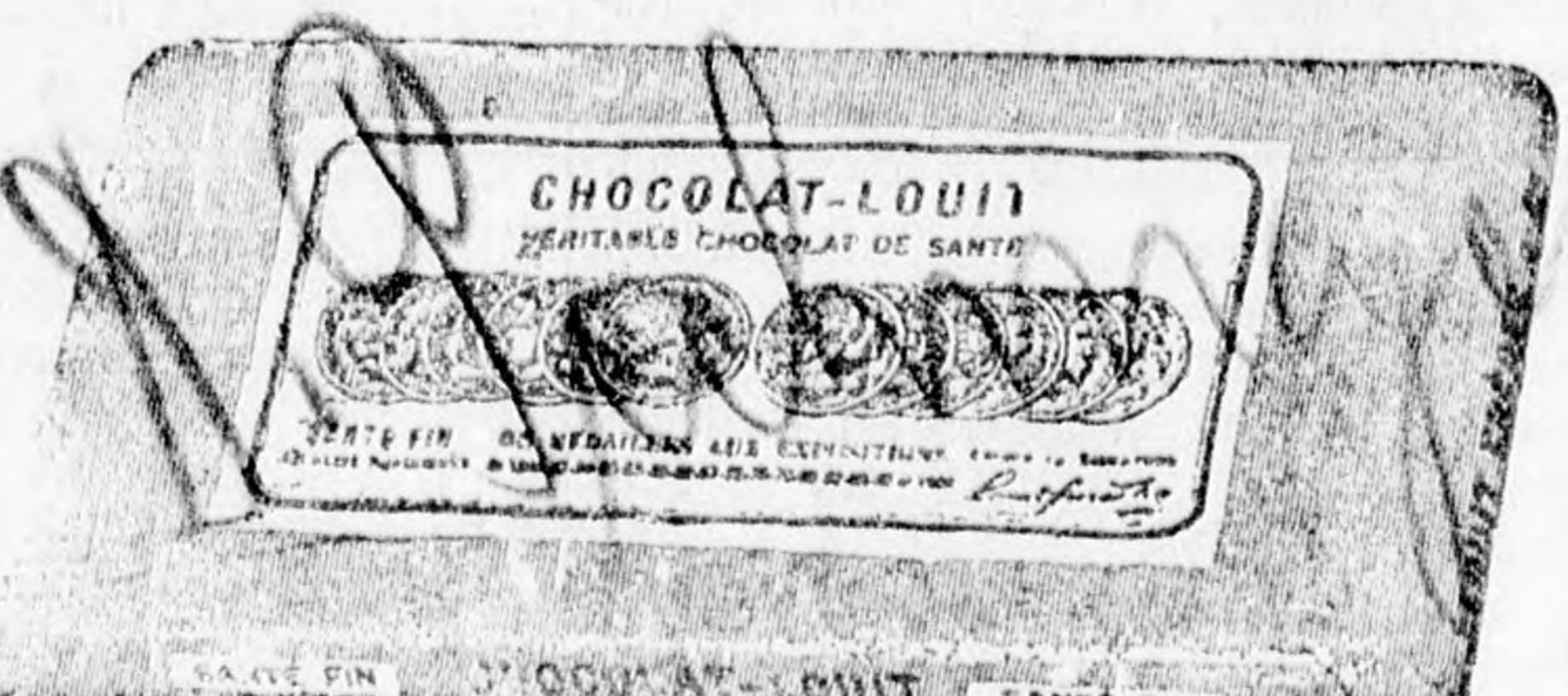

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.
 Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyék, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; aszur, tűaszur, filé-tírré és himzésekkel
Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

Chocolate-Louit

a legjobb tej- és főzőcsokoládé a **Louit**
 Vezérképviselőt:
D. Pechmajon, Zemun

CHOCOLAT-LOUIT
 HERITABLE CHOCOLAT DE SAINTE

Viszonteladóknak versenyképes és legtökéletesebb mérleget ajánl J. Sebestyén mérleggyár Subotica

GRADILIŠTE ČAMACA NOVISAD
KISAČKA 16.

Készít mindenféle motor-, egyszerű és sportcsónakot

„KASINA“

ÉTTEREM, SÖRCSARNOK ÉS FALATOZÓ
TELEFON 35-25. **BEOGRAD** TERAZINE 28.

A télikert éttermében, a sörcsarnokban és a moziban
kittünő hazai és külföldi ételek, elismerten jó sör,
édességek és esztendő
Vonós hangverseny minden este 6 órától

VALÓDI
SEEHOFFER
növénybalzsam
Egy régi háziaszer gyomor,
emésztés és kemény
széklet ellen.
S. H. S. képviselője:
Apoteka Krajević
Vukovar

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. **Subotica** Tel. 190 és 192.
Távíratcím: Kenderipar.
Detailüzlet: Városi héraldota.
Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

SÖR APPARATUSOK

sör lefejtéshez, üvegekbe, 2, 3 és
4 csappal, kompletten kapható
BAUER & KRISTIĆ cégnél
A Wolfert sörgyár lelakata
NOVISAD, Uspenska ul. 2

Üzletáthelyezés
miatt az összes raktáron
levő bőrúrutak május 1-ig
beszerzési áron
kiárultom
Henrik Schlager
széles körű és bőrru-
üzlete, Subotica 2838
Új üzlet: Leibach palota,
Thurzó-féle helyiség

TELEFON 868.
SIPOS SÁNDOR
SUBOTICA

Üzletemet Sokolska ul. 2. atól
6 szám alá
(Ispánović festő mellé)
saját házamba helyeztem át.
ennél fogva sokkal olcsóbban
árulok nagyban és kicsinyben
saját égetésű hófehér
Friss **MESZET**
Építési **MESZET**
Portland **CEMENTET**
Rostált **FASZENET**
Pécsi kétszer mosott
KOVÁCSZENET
Prima helyi
KOVÁCSZENET
TÜZIFÁT felvágva is
Az árut díjmentesen
rendeléstől helyére szállítom

ZSÁK
ZSINEG
PONYVA

tűzoltó és kerti tömlők, hevederek,
kárpitós kellékek, ponyva kölcsön
intézet. — Leszállított árak.

ELSŐ SUBOTICAI
PAPIRZACSKÓGYÁR

F. BEDŐ SUBOTICA SENOE UL. 19.
TELEFON 436.
Ajánlja minőség és ár tekintetében első-
rendű és versenyképes papirzacskóit.
Kérjen mintát és árajánlatot.

Eladó

újra épült és azonnal
éltető modern **HÁZ**
nagy telekkel kedvező fi-
zetségi feltételek mellett.
Subotica, Szeg Tókeji út
1 sz. — (volt Halasi út)
039

Eszéki Vasöntőde és Gépgyár R. T.
Osijeken

Gyárt szabadalmazott
kukorica és gabona szárítókat
és

komló szárítókat

Több mint 80 szárító üzemben

No. 20

Valódi Pollárt fenők, 27,
28; valódi Pollárt borotvák
a legolcsóbban kaphatók

Molnár István
borotva-, mű- és homoru-
köszörlődjében
Subotica
Bene Sudarevićeva 26

Minden e szakmába vágó kö-
szörlési munkát a legolcsóbban
és legolcsóbban készítik.
Pótlán beküldött munkákat 8
napon belül a legpontosabban
elkészítve küldöm vissza

Dobozgyári árait a
nyersanyag nagyará-
nyu esése folytán mé-
lyen leszállítottam.
FISCHER ERNŐ
grafikai műintézet: Subotica

ÉRTESÍTÉS
Értesítem a n. é. közönséget,
hogy a Liffka Bioskop melletti
borpincét átvettem
és azt tovább fogom vezetni.
Kaphatók a legfinomabb asztali
borok kimérve
literenként 6 és 7 dinárért
Nagyban árengedménnyel.
Zagrebi export és jeláció sörök
angro árban kimérve.
Szíves pártfogást kér
KOVÁCS 2859

Szabászno

elsőrangú munkaerő azon-
nali belépésre keresetlik.
Előnyben, aki már gyári
üzemben is működött.
BECK JENŐ
szövőit-kötőtáru gyára-
ban, Pašićeva ulica 8. sz.
3049

Saját készítésű
divatcipők

legolcsóbb bevásárlási forrás
Róka
divatcipészete
Subotica, Zrinjski trg 2.
1002

Gyárunkat és üzletünket felosztatjuk
BUTORAINKAT

minden elfogadható áron kiárultjuk

Czigler, Káics és Társa butorgyárosok, Subotica

KORZÓ MOZI

Prolongálva!
Egész héten a nagyszerű
ZIGANO
A kettős főszerepben
Harry Piel

Jön! Jön!
Aranyágy
Írta és rendezte Charlie Chaplin
ki ebben a filmben bebizonyította,
hogy nála zsenialisabb rendező nem létezik
Somborban a Nemzeti Mozgó
Júzia.

LIFKA MOZI

Egész hétre prolongáltuk
Főhadnagy ur a feleségem
című filmpereztet, mely
ötletességével még a Marica
grófnőt is sokban felülmúlja

Zenét összeállította
Kálmán Imre
Rendes helyárak!
Kibővített zenekar!
Jön! Jön! Chaplin nagy filmje
AZ ARANYÁGY

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk
Kérdőkördésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Jó házból való kiutóiu
azonnali belépésre felvé-
tetik. Hermann Ernő, Ka-
radziéva ul. 12. 3093

Kiutóiu azonnal felvéte-
tik a Narodni moziban. 3080

Borbélysegédet keresek
azonnalra. Brand Ferenc,
Apatin. 3071

5 éves és 1 1/2 éves gyer-
mek mellé németül tudó
kisasszony felvétetik.
Cím a kiadóban. 3095

Két kiutóiu felvétetik.
Bedő, Senoe 10. 3094

ELŐNY OMDÁT
MÓDERNŰL
FELSZERELVE
legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
SABLONYÁRA
SENTA 257

FIFI KREM
PINTÉR gyógyszeriar

VÉTEL-ELADÁS

Élővirág nagykereszet,
Szegedi-ut, Cementipar
mellett, olaszországi vi-
rágai megérkeztek, ajánl:
pálmákat, magas- és bo-
kor-rózsákat, különféle
szoba-növényeket, fenyő-
ket minden nagyságban.
Draczaéna, Judiviza, ju-
tónövények, szegély- és
gombbuzsuzok, iris sze-
désű gyümölcsifákat, dupla
fehér és lila orgonákat.
Thuja, Compacta és Oci-
dentalist legolcsóbb napi
árban. Konyhakerti és vi-
rágmagvak kaphatók. 706

Motorkerékpár 3 darab,
különféle keveset hasz-
nált, jutányosan el-
adók. Megtekinthető
Varga Ferenc mechanika-
tusnál, Bezdán, Bačka. 3043

Elsőrangu
SZILVALEZT
elad nagyban zemuni raktárából
Žitarsko-Šljivarsko A. D.
Beograd
Obilicev venac 36. — Telefon: 20-57 és 25-27.
3044

FELLENDÜL
AZ ÜZLETE
ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is
megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős
nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabunk
meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk
500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírazetekre írja a számlát
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három
nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.
Vidékre a megrendelés napján elküldjük
a nyomtatványt.
Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Porosz szalón kőszén és
koks kapható kicsinyben
is. legjutányosabb árért
a Subotica Gazdasági
Egyesület udvarában. (Te-
lefon 3-37.) 2420

120 hl. bácsalmási rizling
bor eladó. Frankopanska
ul. 25. Subotica. 2758

Csészlögarnitúra, ma-
gántároló lozomoblok, MÁV
54 és 60 colos gofivós
csészlők, elevátorok, ol-
csón eladók Vadócz Ká-
rolynál. B-Topola. 2171

Egy használt Ford autó
6.000 dinárért eladó. Csak
személyesen tárgyalható
Földvári Bélánál, Stari-
Bečen. 2585

Eladó 8 HP Magyar Gaz-
dasági 15 éves javított
magánjáró csészlő. —
Fuchs gépműhely, Kula. 3081

Ház, mely áll 4 szoba,
melléképületekből és
külön egy raktár, mely
átalakítható 3 szoba és
konyhának, azonnal be-
költözhető, minden elfo-
gadható árért eladó. Bö-
vebbet Hirska ulica 3
(volt Tuba utca). 3065

35 HP 6 üléses »Prága«
luxusautó, Bosch világí-
tással, önindítóval jutá-
nyos áron eladó. Schnei-
der és Demus, B-Topola. 3064

Eladó ház a mélykúti
uton 18.000 dinárért ke-
vező fizetési feltételek
mellett, mely bármely
üzletnek alkalmas. Lakó-
mentes. Május 1-én át-
vehető. Bővebbet V. Po-
žeška 15. Ugyanott egy
fűszeres állvány 35 fiók-
kal és egy pult eladó. 3019

Csészlögarnitúra idősebb
gép, üzempékes állapot-
ban, teljes felszereléssel
elkötözés miatt olcsón
eladó. Schutlevort kazán,
láncos magánjáró csészlő
Marschal-féle 54 colos,
megtekinthető Zavargó
József cipésmesternél
Staribecejen. Ára 25.000
dinár, csak megtekintés
után tárgyalok. Papp In-
re főgépész, Bačka-Topo-
la, Villanytelep. 3072

KÜLÖNFÉLE

POMPADUR

közméleti szalón (Subo-
tica, városházépület, tej-
piac) arcápolás, manikűr,
női fodrászat, hajfestés
Innetóval 30 perc alatt.
Minden időben rádió-kon-
cert. 1987

Két különbejáratu, eset-
leg egymáibanviló elegáns
butorozott uccai szobát
keresünk, lehetőleg fürdőszoba
használat, kizárólag a beltéren.
Ajánlatokat »Zwei Brü-
der« jeligére. 3100

Olcsó üzlethelyiség, mely
irodának is alkalmas, bel-
téren a városháza köze-
lében kiadó. Cím: Pallas,
Paje Kujundžica ul. 4. 3101

NARODNI BIOSKOP

Április 8., 9., 10., 11.
Csütörtök-vasárnapig az
»Ap Kalipsis négy lovas«
Drama 2 részben, 10 felvo-
nás an. Főszerepben Alice
Terry és Rudolf Valentínó
Jön! Jön!

Charlie Chaplin
az »Aranyláz«-ban
Nem tévesztendő össze az
Aranyláz című és Cecil de
Mille által rendezett filmmel

Új üzletmegnyitás Subo-
tica Rudics-uccában, a
gyümölcs-piacon. Elegáns
férfi, női és gyermekruhák
legolcsóbb bevásárlási
forrása. Divatos férfijö-
tönv 575 dinár, férfijö-
raglán divatos spricelt
szövetből 600 és 700 din.,
covercoatból 700 és 1000
dinár, elegáns női tava-
szí kabát 550 dinárért,
covercoatból 750 dinár.
Gyermekruha 250 dinár.
Eszköpöny 265 din., elegáns
szövetgummiköpeny
500 dinár. Gyermekeső-
kabát 200 din. Vidékre
utánvétel. Meg nem fe-
lelés esetén a pénzt visz-
szadom. Vizvázzon a
címre! Földes Samu ru-
haáruháza. 2420

Rastätter-china-bora-vas-
sal, kitűnő ízű, megbizha-
tó, erősítő szer. 2825

Két szép tiszta butoro-
zott szoba Palicson, eset-
leg butor nélkül is, kony-
ha-kamrával, alkalmas
két ur vagy két hölgy-
nek is, kiadó. Cím meg-
tudható Kmetz fűszer-
üzletben vagy Oszvár
József lakásközvetítőnél. 3057

Megesi középiskolai ta-
nár magántanfolyama Rá-
kóczi-ut 73. Előkészít
magánvizsgákra. 3059

Különbejáratu butorozott
szobát, esetleg ellátással
keres magányos ur, ki
nappal el van foglalva.
Szíves árajánlatot külön
a szobára és ellátásra a
kiadóba kér. 3088

Keresek azonnalra egy
szoba-konyhás lakást a
város bármely részén.
Érdeklődni Donáth bórke-
reskedőnél. 3078

FIFI KOLNI VIZ
PINTÉR gyógyszeriar

Új zongorák, pianók
csakis elsőrendű világ-
márkát, a leghosszabb le-
járatu részletfizetésre kap-
hatók 10 éves jótállás
mellett. Legnagyobb vá-
laszték az országban. Kap-
hatók Kain Lajos hang-
szerkereskedőnél Subo-
tica, Városháza. 706

Gummibevégzt bármely
nyelven készit Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska ulica 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatala

Lakásberendezések, hálók, ebéd-
lők, uriszobák stb. stb. egy-
szerűbb és díszesebb kivitelben
legolcsóbban
VADÓCZ LAJOS
villanyerőre berendezett szal-
talos áru műhelyben, szeres-
hetők be KULÁN. 56

HÁZASSÁG

Fiatal önálló iparos há-
zasság céljából oly 19-22
éves leány ismeretségét
keresi, kinek némi hozó-
mánya van. Leveleket
»Onálló« jeligére a kiadó-
ba kér. 3076

LEGDIVATOSABB
ELEGÁNS NŐI
SZALMAHALAPOKAT
„PÁRIS“
Szendi Jolánka
kálapezalónjában szerezheti
be. Edénypiac. 1527

FOGLALKOZÁS

Jövedelmező képviselést
átad ügynököknek, kép-
viselőknek, stb. nagy kül-
földi cél. Ajánlatok »Ohne
Kapital und Vorkenntnisse
9784« jelige alatt a kö-
vetkező címre küldendő:
Piras, Prag, Jindřiška
18. Č.S.R. 1613

Egészséges fiatal asz-
szony, szoptatós dadá-
nak ajánlkozik április
tizenötödikére vagy má-
jus elsejére. Ajánlatokat
»Egészséges« jeligére
sztarakanizsai postahi-
vatalba kérek. 3040

Somborban

villatelep 233/a, az Ama-
teur pályával szemben,
teljesen új és modern 3
szoba, fürdőszoba és az
összes melléképületek
azonnal szabad kézből
eladó

Bővebbet Dr. Blazevac és
dr. Oblath ügyvédi irodá-
ban Somborban. 3011

Kisasszony két kis gyer-
mek mellé birtokra keres-
tetik. Birkáss Istvánné,
Subotica, Senoe ul. 18. 3077

Cukrászdába, büffébe
egy ügyes és jó megie-
lésű kiszolgálónő fel-
vétetik. Fényképes aján-
latok a kiadóba kéretnek.
3042

Perfekt deutsch-ungari-
scher Korrespondent in
sämtlichen Büroarbeiter
vollkommen bewandert,
sucht Stelle per 15. April.
Antragen unter »Erstklas-
sige Referenzen« in Ad-
ministration des Blattes.
3079

Lakás és fizetésel áll-
mester-mindenes ház-
keresetetik. Cím a kiadó-
ban. 3025

Intelligentes Fräulein mit
guten Zeugnissen, deutsch
—serbisch sprechen sucht
Stelle zu 1-2 Kindern.
Geht gerne auch aufs
Land. versteht Nähen.
Anträge an die Admini-
stration. 3073

Első subotica
villamos sóórló művek
Décsei és Kertész
Subotica, Wilsonova 21.
Telefon 172.

Allandó raktár:
kőszó
örölttő
asztali só
karnitsó
iparcélokra
árpa
zab
kukorica
széna,
szalma
eladás
nagyban és kicsinyben.
Megrendeléseket díjmen-
tesen házhoz szállítunk.
2743

Fűszer- és csemegeüzle-
tünk detaliosztálya ré-
szére szakképzett ke-
rölly első segédet kere-
sünk, lehetőleg azonnali
belépésre. Írásbeli ajánla-
tokat »Detail« jeligére a
kiadóhivatalba kérünk,
ahol a cím is megtudha-
tó. 3087

Fodrászsegédet csakis el-
sőrangú munkaerőt azon-
nali belépésre keres Ernst
Schürő fodrász, Senta. 3082

Mázoló
csak elsőrangú munka-
erő azonnal állandó
munkára felvétetik.
Ércfémzésben jártasak
előnyben
BENCZEANTAL és FIA
műbutorgyára Vel. Bečkerek
3050

Perfekt szerb, német le-
velező felvétetik. Pri-
marius vegyészeti gyár,
Majšanski Vinograd 137. 3099

Izraelita leányt felvesz
kéttagu családhoz cseléd
mellé, ki a köser főzést
vállalja, Glied Jakob fa-
kereskedő. 2951

Kaie illatszertár

ajánlja speciális kölnivizeit kimérve és nagyban. Viszonteladónak árendemény.
**Lorigan, Chipre, Ambra, Orosz, Szegfü, Gyöngy-
virág, Orgona és valódi Johann Maria Farina.**